

Polom laburizma je ojačil konserativno strujo po vsej Evropi

Francosko meščansko časopisje se veseli - Grozeči razkolv II. internacionali

Kaj pravijo v Moskvi

Pariz, 27. avg. Konec laburistične delavske vlade, katero voditelj MacDonald je sprejel vodstvo tako zvane nacionale vlade skupaj s šefi liberalne in konservativne stranke, je vzbudil v Franciji, kjer delavska vlada nikoli ni uživala simpatij, neprikrito radost.

Francosko meščansko od poloma laburistične regije v Angliji ne pričakuje samo radikalne spremembe angleške znanje politike, ki bi sigurno nastopila, ako bi oktobra meseca pri novih volitvah v Angliji zopet zmagali konservativci, ampak je prijetno presenečenje tudi zaradi razkola delavske stranke, ki pa zelo ustabil tudi II. internacionali, v kateri je MacDonald igral zelo važno vlogo, in bo imel močen vpliv tudi na rezultat blizajočih se parlamentarnih volitev v Franciji. Francosko meščansko meni, da bo polom angleškega laburizma imel za posledico splošno ojačanje konservativnih elementov po vsem svetu in že zato imel svoj vpliv tudi na oslabljenje francoske socialne demokracije.

Tozadnje piše n. pr. »Tempo«: »Naši socialisti so zelo izčrpali zaradi brutalnega poloma laburistične vlade. Njihova žalost je razumljiva, njihovo presenečenje pa ne, ker je vsak paienten človek tega padača že davno pričakoval. Treba se je samo radovati, da to dejstvo, ki jarko dokazuje nezmožnost socializma, da bi urušnil svoj program in rešil pereča vprašanja našega časa, ni imelo za posledico poloma angleške politike in gospodarstva sploh. Za to se imamo zahvaliti dalekovidnosti MacDonalda, ki se je raje dal prokleti od svoje stranke, kadar da bi se odigrali svoji nacionalni dolžnosti, da pomaga rešiti angleško gospodarstvo. Hvala Bogu, da je nas Bog obvaroval podobne izkušnje, ko so socialisti s pomočjo kratkovidnega svobodomiselnega bloka skušali pri nas ustvariti nekaj podobnega, kakor je bila blivša angleška laburistična vlada. Seveda, za socialiste pu-

meni državni deficit 25 milijonov funtov sterlingov, to je 15 milijard frankov, malenkost. Toda postavljen pred kruta dejstva, je MacDonald uvil, da se s socialističnimi frazami gospodarstva ne da sanirati, čeprav je g. MacDonald govoril ortodoksen socialist o glave do pete. — Obvidno je, da Tempes porablja priliko laburističnega poloma v Angliji za to, da že sedaj najde agitacijske šlagere proti socialistični demokraciji pri prihodnjih volitvah. Zato konča svoj članek z meščansko-demografskim slavkom, da »studi pri nas zahteva voditelje strokovnih delavskih organizacij edalje bolj obremenjuje javne izdatke, načinljivo ljudstvu edalje težje davke in ohromuje narodno gospodarstvo.«

V enakem znašu piše tudi »Journal des Débats«, ki je bil laborističnemu režimu od nekdaj posebno gorak zaradi njegove germanofilske politike. Ta list se norečje iz »Populaire«, v katerem je voditelj francoskih socialistov Leon Blum izjavil, da »koraj ni mogoče verjeti v tem, ki prihaja iz Londona. MacDonald je pač postavil obči blagor nad interes svoje lastne stranke, kar je za g. Leona Bluma nepoimljivo. Treba si bo to zapomnil, pravi glasilo francoskih nacionalistov. G. Leon Blum pravi, da ne razume, kakšna nevarnost je prečila Angliji, da so se začila podpore brezposelnim. Ta nevarnost, odgovarja z. d. D. Če je ta, da bi bil padel angleški tun, kar bi bilo povzročilo še neprimerno večje brezposelnost, nego je dosedanja. G. Leon Blum je izgovarjal svoje varilne, nemške socialne demokrate, ko so glasovali za nemško križatko, zameri pa MacDonald, če se je v svetu rešil angleškega gospodarstva poslužil pomoči konservativcev in liberalcev. Kakšna slednica je to, g. Blum? se sprašuje »Journal des Débats«.

»Petit Journal« meni, da se francoski socialisti boje, da ne bi razkolv v angleški delavski stranki imel za posledico tudi razkola v II. internacionali, kar bi pomenilo, da se stavba medna-

rodne socialne demokracije podira. To dejstvo pa bo gotovo imelo svoje posledice tudi v Franciji, kjer se bodo vršile parlamentarne volitve prihodnje leto. Francosko meščansko stranko pa se seveda veselijo, da bo na ta način znatno oslabljen iudi vpliv mednarodne socialistične organizacije na zunanjino politiko tako Francije kakor Anglije.

Blumov »Populaire« pa seveda argumentira drugače. Pravi, da znaš deficit angleškega proračuna »zemo osmimo celotnega proračuna«, kar se mu ne zdi velika stvar. On meni, da so partiki, ki je načela radi tega med angleško publiko, izbrali velefinančeniki, da »strmolagivajo delavsko vlado, karor so v Franciji nacionalistični in kapitalistični reakcionarji svojčas strmolagivili vlado Herriota, Painlevéja in Brianda.«

Moskovska »Izvestija« si, piše o dogodilih v Angliji, temeljito privočijo MacDonalda, katerega seveda označujejo kot izdajnika proletariata. Ne priznajo pa tudi ne laburistični stranki, ki da je sama kriva MacDonaldovega prebega v laboristične reakcije. Nili nima MacDonald pravice, kaj očitali svojim bivšim tovarišem, nili oni njemu, ker sploh niso bili nikoli socialisti. Polom buržujskega socializma v Angliji je obenem polom socialburžuzije po vsem svetu. Brez dvoma je, da bo oktobra meseca izdajstvo laburizma imelo za posledico zmago konservativne reakcije. To pa bo po mnenju »Izvestij« samo pospešilo pričakovanu svetovno revolucijo.

Kar se tiče znanje politike, se »Izvestija« strinjajo s pariškim »Tempsom«, ki je pisal, da se te zaenkrat se ne bo spremnila, ker se unija angleških strank do oktobra meseca, ko se bo parlament razpustil, ne bo spuščala v kakšnokoli pomembno zanjanopolitično akcijo. Francija bo mogla smatrati sedanji preobrat v Angliji za svoj uspeh, ker se bo jeseni pokazalo, da je politika »izdajalskega laburizma« ojačila v angleški publiki konservativne reakcije.

za vse to delo je ban podpisal akt, s katerim je nakazal zdravilišču ob priliki desetletnice.

30.000 Din za nabav

potrebne operacijske opreme. Tedaj je banov tajnik dr. Brolih izročil primariju dr. Neubauerju to listino. Končno je ban se enkrat pohvalil pozitivno, nato so se geste razčeli in odnesli domov kar najboljše vltive v vsekem pogledu glede golniškega zdravilišča.

Pariz, 27. avg. Ž. Agentura radio poroča iz Moskve, da so štirje ruskii ljudski komisarji, med njimi Mikojan, podali ostavko.

Kodanj, 27. avg. AA. Svetovno prvenstvo v kolesarstvu po cestah si je v skupini profesionalnih dirkačev priboril Italijan Guerra, v amaterski skupini pa danski kolesar Hansen.

Pariz, 27. avg. Ig. Razsodba haškega razsodišča o carinski uniji med Nemčijo in Avstrijo se ne bo mogla sporoditi v Zeleno pred 2. sept., ker redakcijski odbor svojega poročila še ni dokončal.

Ostanemo prijatelji!

Rim, 27. avg. Ob prilikl svetega naslopa je predsednik ogrskega ministrskega sveta Karoly posal Mussoliniju brzjavko, v kateri ga obvešča, da je prevzel vlado, in ga zagovarja, da je ena najbolj važnih nalog njegove vlade, da nadaljuje in, če je mogoče, se utrdi vezi odkritosršnega prijateljstva, ki obstaja med obema državama. Na ta način bo samo ugodil prisrčno čuvstvo ogrskega naroda napram italijanskemu. Prosi Mussolinija, naj ga v tem prizadevanju podpira s listo ljuboznjo, ki je Italija vedno izkazovala Ogrski.

Mussolini je Karoliju odgovoril, da je njegov brzjavko sprejel s posebnim veseljem. Zagovarja ga, da bosta italijanska vlada in italijanski narod podprtira prizadevanje ogrske vlade, da se vzdržijo in utrdijo vezi odkritosršnega prijateljstva med obema državama. Vaša ekselencija naj ve, da bo v mesi in v fazični vladni stejnopravni način podkritočno voljo sodelovanja v priči Madžarski.

Razmah Bat'e

Zlyn, 27. avg. Ž. Baťina tovarna intenzivno izvaja svoj načrt da uvede transport svojih produkrov potom tovornih avtomobilov. V ta namen je nabavila tveganca 1000 10 tonskih avtomobilov, ki jih bodo gonili Dúscimotorji. Izdelava teh avtomobilov bo izvršena v lastni režiji in za lastno uporabo. Čim bodo tovorni avtomobili gotovi, bo tovornica začela graditi posebne automobile, ki bodo v glavnem služili aktivaciji.

Romunška delegacija za Zenevo

Bukarešta, 27. avgusta. AA. delegacija za septembrsko skupščino Država narodov bo: Romunski minister za znanje zadeve princ Ghika, romunski poslanik v Londonu Titulescu in romunski stalni delegat pri Državu narodov. Namestniki so: gd. Helena Vacaresco, ga. Aleksandrina Cantacuzene in pooblaščeni minister Rădulesco.

Povsod štedijo

Berlin, 27. avg. AA. Berlinska občina je sklenila prekiniti razne javne gradnje. Gre predvsem za ustvaritev gradnje novih podzemeljskih zvez. Občina bo znižala tudi plače vodilnega uradništva in občinskih svetovalcev.

Belgrajske vesti

Belgrad, 27. avg. AA. Železniška prometna šola je rešila prošnje pri javnih kandidatih za to šolo. Od 443 kandidatov ima 45 kandidat maturo, 8 razredov srednjih šol ima 94 kandidatov, 7 razredov pa so končali 304 kandidati. Šolsko vodstvo je izbral 183 kandidatov in jih sprejelo v šolo, in sicer z maturo 29, z 8 razredi srednje šole 30, s 7 razredi pa 124. Sprejeti kandidati bodo morali na zdravniški pregled in položiti pričavni izpit. Ostali kandidati so bili odbiti zaradi slabih uspehov in zaradi nezadostnih dokumentov njihovih prošenj. Zdravniški pregledi in sprejemni izpiti bodo od 26. t. m. naprej.

Belgrad, 27. avg. Ž. Zmanjšanje banovinskih proračunov je izvršeno po vsej državi, ter so potrošila dostavljena finančnemu ministru v dališnjem delu.

Belgrad, 27. avg. Ž. Zaradi vinske krize v naši državi so se predstavniki vinarskih krogov obrnili na priviligiiran izvozno društvo ter na meročajna mesta v ministrstvu in prosili, da se vinski krizi posveča največja pažnja, ker so zaloge iz preteklega leta zelo velike. Izvozeno je komaj polovico predvidenega kontingenta. V Pančevu je začela obrovati tovorna električnih žarnic. Tovarna so ustanovili ugledni gospodarstveniki iz Pančeva in Belgrade.

Zagrebška vremenska napoved: Nestalno.

Četrta runda

Crn dan za naša mojstra — Pire zgubil proti Bogoliubovu — Vidmar prekinil totalno zgubljeno partijsko proti Aljehinu — Kashdan premagal Niemcoviča

Izboljhen. Saj je Tartakower znan kot mojster v končnicah, toda Stoltz ni odnehal. Z mladostnim egnjem je vodil napred naprej in zasedel zadnjo linijo, kar je izvršil z veliko spremesno. Tartakower bi sedaj mogel in moral prisiliti remis, toda on je hotel dobiti in tako se je končno zgodilo, da ga je Stoltz postavil pred neurbanljiv mat v dveh poteh, kar je vzbudilo veliko presečenje.

Kashdan je danes zopet dosegel elijajen uspeh. Premagal je velemostra Niemcoviča, ki mora biti sicer indisponiran. Kashdan je izbral Retijsko otvoritev in je izgledao v sredini, da stoji Niemcovič nekaj bolje. Niemcovič je pritisnil na d-linijo in je imel močno diagonalno b7 do h1. Poleg tega je Kashdan tudi nekoliko oslabil pozicijo svojega kralja. Iz analize mojstrov po končani partijski so pričeli popolnoma drugi rezultati, kakor ga je dosegel Niemcovič. Toda on je igral slab, izgubil kmeta in tudi pozicijo je postajala vedno slabša, tako da je moral dati se enega kmeta. Popoldan je že hodil Niemcovič okrog svoje partijske kot okoli pogorišča. Kashdan je končno v dobro izveden končnici privedel partijsko do zmage. Izgleda, da Kashdanu pri njegovih uspehih krepko pomaga tudi sreča. Včeraj je že izgubljeni partijski dobiti, danes pa je bilo nekaj podobnega. Toda igral je močno, čeprav ne popolnoma korektno in takemu gre sreča na roko.

Najlepja in najbolj opazovana borba pa se je vrlila v partijski Aljehin—Vidmar. Aljehin se je v otvoriti bolje razdelil in dobil močan center, dočim je Vidmar bitel z razvojem šele takrat, ko je Aljehin že silovito napadal. Aljehin je napravil straten napad na nekoliko osamljenega Vidmarjevega kralja. Rezultat je bil silno težka pozicija za Vidmarja. Vidmar si je moral oslabiti roščad in Aljehin je s pomočjo grožnje mata izsilil od Vidmarja kvalitetno manj, toda Vidmar je kljub temu šel z veliko veljo popolnoma zopet v boj. Drug mojster ne bi vzdrljal več dolgo, Vidmar pa se je branil s tako žilavostjo, da bi prof konču popolanske igranje lahko dosegel remis. Zalibog je to spregledal in se je v prekinjeni poziciji nahajal v takem položaju, da Aljehin lahko forsrano dožeče zmago.

Stanje po četrtem kolu je sledenje: Kashdan 3, Aljehin 2½ (1), Bogoliubov, Kostić, Spielmann 2½, Vidmar 2 (1), Maroczy, Stoltz 2, Astaloš, Flohr, Niemcovič, Pire 1½, Colle, Tartakower 1. Jutri je prost dan. Tudi prekinjene igre se ne bodo nadaljevale.

Burna prva seja nove madžarske vlade

Karoly razvija delovni program

Budimpešta, 27. avgusta, tg. Danes popoldne je ministrski predsednik Karoly v poslanski zboru prečital svoj vladni program. Ko je vladu vstopil v dvoran, jo je desnica pozdravljala. meščanska levica je mokrala, socialni demokrati pa so skupno zahtevali splošno tajno in enako volitveno pravico. Socialni demokrati so vzklikali, da so v vladu sami slammati možje in da naj se imenujejo za vladu resnični strokovnjaki. Karoly je v svojem programnem govoru naglašal, da je glavna naloga vlade vpostavitev ravnotežja v proračunu z največjim varčevanjem. Tozadnje svoje načrte bo vladu sproti predlagal odboru triinštideseterih. Vlada bo ukrenila vse potrebne ukrepe za ublažitev grozeči stiske, da ne bo nične trpel lakote. Javni red se mora vzdrževati z odstranjevanjem vzrokov, ki ga ogrožajo. Kar se tiče verske pripadnosti, ne sme biti nobene razlike med državljani. Ker smatra vladna svojo nalogo za popolnoma gospodarsko in finančno, ni grof Karoly predlagal nobenega nadaljnega notranjopolitičnega programa. Dalje je na-

Golnik je proslavil desetletnico

Golnik je včeraj slavil 10 letnico svojega obstoja. Bil je to svecen dan ne samo za vse tiste, ki so pred desetimi leti polnili temelje temu največjemu zdravilišču za jetiščne v naši državi, in druge zopet, ki so s svojim požrtvovanim delom, kot zdravnik, strožnike in strežnike, pripomogli k nepriskakovemu razvoju Golnika, to ni bil samo praznik za povabljenje goste, ki jim je uprava zdravilišča v vsakem pogledu tako lepo stregla, temveč to je bil tudi praznik golniških bolnikov. Tudi njim se je bralo z obraza praznično razpoloženje, ko so med pokanjem toplice ob slavoloku pričakovali goste in jih ob prihodu na vdušeno pozdravljali, kakor da bi videli v njih primasalce tolažbe v pobudnici k novemu življaju. Med gosti, bolnik, zdravnik, strožnik in požrtvovanim strožniškim osebjem se je razvila velika domnevost, iz katere se je porodila zavest, da smo vsi zdravi in bolni na tem svetu sotrpni, vezani drug na drugega, popolniki na poti v večnosti, pa naj bomo zdravi in ogrevljenci kakor žareči kresovi, ki izzarevajo ogenj življenja, ali nezdravljivi bolniki, te pojemanje lučke, ki polagoma umirajo. To lepo prispolobo je podal prevzetiščeni ljubljanski knezoškof v svojem govoru v novi kapelici.

Posvetitev oltarja

Ze v jutranjih urah se je vršil lep obred blagovitve novega oltarja, v katerem so položene relikvije ogledskih mučenikov Kancija, Kancijana in Kancijanina. Knezoškof so asistirali poleg zdraviliščnega kurata Antona Goleta, dr. Fr. Perne, profesor v pokoju iz Trstenika, Jože Vrankar, župnik v Dupljah, Alojzij Zelezny, župnik v Goričah, Jože Hartman, župnik v Kršah, France Hiti, kaplan v Kršah, Alojzij Zitnik, tajnik škofijškega ordinarijata in Leopold Govekar, kaplan na Jesenicah.

Pozdrav gostov

Okoli 10 so prispeti g. ban dr. Drago Marušič s tajnikom dr. Brolihom ter dr. Hofmannom, načelnik oddelka za narodno zdravje v tem ministrstvu, kot predstavnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje, sekretar načelnik iz Kranja g. Znidarčič, zdravstveni nadzornik dr. Mayer, kot zastopnik načelnika oddelka za narodno zdravje v dravski banovini, Ivan Sedlar, referent za golniško zdravilišče pri banški upr

Bolnišnico so modernizirali

Ljubljana, 27. avgusta.

Ze večkrat smo poročali o nameri, da bodo ljubljansko bolnišnico tehnično in gospodarsko modernizirali. Prvi del modernizacije je sedaj zaključen. Bolnišnico smo si sedaj v novem stanju ogledali ter se prepričali o velikem napredku, ki ga je s to modernizacijo dosegla.

Prvi obisk v bolnišnici je veljal

elektrarni in kotlarni.

To je sedaj pregledala komisija, ki si je predvsem ogledala novo in lično dovršeno transformatorsko postajo za 100 kilovatov. V komisiji so bili zastopnik banovine ing. Ivan Stražnar, zastopnik mestne elektrarne podprtavat. ing. Stanislav Sonc, ravnatelj bolnišnice dr. Franc Gerlovič in tehnični vodja zavoda tehniki Viktor Solar. Članji komisije so ugotovili, da je naprava točno in pravilno izdelana. Transformatorsko postajo so izdelale same domače moći. Komisija je pričela sklopila transformatorsko postajo 6000 voltov, ki jo je izdelal naš priznani strokovnjak dr. Milan Vidmar. Postaja brezhibno deluje. Tok visoke napetosti ji dovaja močan 1 km dolg kabel iz Vodmat. Kabel je priključen na prvi obroč visoke napetosti, ki vodi iz mestne elektrarne, kar mu daje to prednost, da je zanesljiv, ker to predvsem zahtevajo potrebe zavoda.

Od stiskalne plošče vodi najprej *osem kablov*, dolgih nad 2000 metrov; kabli se potem še razcepijo in dovajajo tok posameznim oddelkom bolnišnice. Bolnišnica je imela do sedaj tok 150 volтов ter si ga je zaradi sedanjih aparativ delno še pridržala. Ta tok služi tudi za rezervo, prav tako tudi domača električna centrala, najstarejša v Sloveniji, močna 70 konjskih sil. Ta centrala se preuredi na izmenični tok 220, ozir. 380 voltov. Za rezervo za operacijske toke služijo še akumulatorji, tako da je bolnišnica z električnim tokom vedno dovolj preskrbljena.

Ugodno presenetli obiskovalca sosednji oddelek gospodarskega poslopa,

v katerem sta *pralnica* in *kuhinja*. Kuhinja bolnišnice je sedaj opremljena z vsemi najmodernejsimi stroji, kakor jih potrebuje sodobna, velika kuhinja. Strojem daje gonilno silo pet električnih motorjev. Vso pozornost zbuje moderni mesarski stroji. Moderna hladilnica izvrstno služi svojemu namenu, zlasti v hudi vročini. Sestre in uslužbenke vrše tu zelo naporno službo, ker morajo dnevno kuhati za približno 1000 oseb.

Pralnici zavoda operejo dnevno do 600 kg perila. Vendar bo treba pralnico še modernizirati, zatočaj sedanja je zelo zastarala ter ne odgovarja več času in razmeram. Modernizacija pralnice je res v načrtu, kdaj pa jo bodo modernizirali, je vedno odvisno od glavnega, namreč od denarja. Nad pralnico se nahaja *šivalnica*, v kateri pridno krpajo in pripravljajo perilo. Dela seveda tudi nikoli ne zmanjka.

Največji oddelek zavoda je I.,

kirurgija,

ki jo vodi skrbni primarij dr. Blumauer. Kirurgični oddelok prav sedaj predelujejo, snažijo in preurejajo. To delo bo dovršeno šele do zime. V drugem nadstropju so dela že skoraj dovršena in je to nadstropje dobro sedaj povsem drugo lice. Bolniške sobe so preplešane z mimo ojnatim barvo. Tu so novi primerni umivalniki, lepo urejeni hodniki, čajne kuhinje so obložene vse s plastičnimi, plinski štedilniki so novi, prav tako novi osnovilniki in tudi aluminijasta posoda je nova. Vse to zanje, da se bodo jedila prenašala na posvetem higijenski način. Na podoben način bodo preuredili tudi druge oddelke in je potreben inventar že dospel. Oddelok ima novo moderno sig-

nalno napravo z žarnicami, branili ter se je more poslužiti vsak bolnik.

V prvem nadstropju je *operacijska dvorana*, ki jo sedaj popravljajo in predelujejo. Na ta način bo mogla še bolj primerno služiti svojemu namenu. Tu nameravajo uvesti nove, moderne svetilke »Acaties«, ki stane vsaka okoli 10.000 Din. Vsa dela tukaj izvršujejo zelo velikopotezno, seveda, v kolikor dopuščajo denarna sredstva. Preuredili bodo tudi ostale sobe in dvorane, kar je bilo že neophodno potrebno. Le žal, da je to poslopje premajhno v primeri s potrebami. Zdravljenje na kirurgiji je zelo težavno delo za zdravnike in za sestre usmilenke, ki se izredno trudijo.

Na internem oddelku

je nad preiskovalno sobo napis: Aegroti salus suprema lex est! (Najvišja zapoved je skrbeti za bolnikovo zdravje!) Tudi na tem oddelku vrše kirurgi operacije. Oddelek ima tudi svojo »srbsko sobo« v spomin na osvobajenje leta 1918–1919. Primarij dr. Jenko, starosta bolnišnice, vrši s svojim štabom zdravnikov vizito bolnikov. Oddelek ima tudi poseben pododdelok za tuberkulozne bolnike, ki pa je premajhen.

Na oddelku III. je najzanimivejši Röntgenov aparat. Ta je najmodernejše vrste. Zgradila ga je tvrdka Siemens & Halske. Prvega te vrste je dobila Amerika, drugačna Nemčija in tretjega — ljubljanska bolnišnica. Clokev mora občudovati te čudovite priprave in ta sijajni človeški izum, ki tako imenitno služi v korist človeškega zdravja. Primarij oddelka je dr. Kunšt.

V prvem nadstropju je *oddelek za bolnici na ušesih, nosu in grlu*. Primarij oddelka je dr. Jos. Pogačnik, ki si je znal pridobil ljubezen otrok, svojih številnih malih pacientov. Kakor skoraj vsi oddelki bolnišnice je tudi ta oddelok mnogo premajhen in sprejemajo vanj bolnike le v najhujših slučajih. Prizidek oddelka ima napis »Dom kraljice Marije« ter je namenjen dojenčkom in šoli za poklicne sestre. Tu je tudi ambulatorij za otroke do 14 let.

Nasproti je *oddelek IV.*, kjer se zdravijo ljudje, ki so zboleli za veneričnimi in kožnimi boleznicami. Primarij oddelka je dr. D. Emšar. Oddelek napravi zelo žalosten vtip na vsakega obiskovalca.

Oddelek V. služi za zdravljenje očesnih bolezni. Primarij oddelka je dr. Ješek. Tudi ta oddelok se je v zadnjem času zelo preurenil. Na ta oddelok je izredno velik naval. Mnogo nesrečnikov, ki so v skrbah za svoj vid, ki pa jih zdravniki največkrat osrečijo s tem, da vrnejo njihovim očem zdravje.

Oddelek VI. je *infekcijski oddelok* in ga vodi znani strokovnjak dr. Meršol. Glinilivo je gledati, kako se morajo otroci razgovarjati s svojimi materami skozi mreže in v oddaljenosti 10 metrov.

Do zadnjega oddelka VII., to je *oddelok za živčne in duševne bolezni* vodi obiskovalca pot mimo lepo okrasnega znamenja hranske Materje Božje. VII. oddelok vodi primarij docent dr. Robida. Na ta oddelok privede največ bolnikov nedvomno alkohol.

Na bolniškem vrtu poleg glavnega poslopja že stoji paviljon za *trafiko*, ki bo oskrbovala bolnike s tobakom, časopisi in pisarniškimi potrebinami.

V upravnem poslopu je nastanjena *lastna lekarstvena zavoda* in pa *pisarne*. Tudi tu je vedno dovolj dela, ki ga povzroča uprava bolnišnice. Vse priznanje je treba izreči dvema gospodom, namreč ravnatelju zavoda dr. Francu Gerloviču in pa upravitelju g. Josipu Sarabonu, ki skrbita, da je zavod vedno vesno upravljan in stalno na sodobni višini. Seveda so tudi naporni teh dveh gospodov stavljene meje, ki jih vedno določajo — denarna sredstva.

Alehinova prva zmaga

Bled, 26. avgusta.

V prvem kolu je Alehin z lahkoto opravil svedočstvo Stoltza. Občudovanja vredno je, s kako luhino in sigurnostjo prehaja on v prednost in dobitva. Take popolnosti še ni dosegel noben drug mojster.

Stoltz : dr. Alehin

S p a n s k a i g r a .

1. 24, e5. 2. Sf3, Sc3. 3. Lb5, a6. 4. La4, d6. (To je varijanto je Alehin praktični tudi v matchu z Bogoljubovim.) 5. d4, b5. 6. Lb3, S×d4. 7. Sd4, c5. (Crni je imel opustiti centralno točko c5, toda ostane mu odprta e linija in napad na kmeta e4.) 8. Ld5 (kmeta d4 beli še ne more vzeti, ker bi sledilo c5 s pretajo c4), ... Tb8. 9. Lc6+, Ld7. 10. Ld7, Dd7. 11. Dd4, Sf6. 12. Sc3, Le7. 13. 0–0, 0–0. 14. Ld2, Tf8 (Crni je že zasedel e linijo in s tem temotil napad na beli cetrum). 15. Dd3 (kraljica se morebiti napad na beli cetrum). 15. Dd3 (kraljica se

na d4 ne počuti dobro in gre proč), 15. ... b4 (crni silovito napada kmeta e4, konj ki ga je kril mora proč), 16. Sc2, Dc7. 17. f3 (crni je izsilil znatno oslabšanje bele rošade, kar izkoristi zelo precizno) 17. ... d5 (beli centrum je uničen). 18. ed5, Sd5. 19. Tac1, Lf6. 20. c4. Dc5+ 21. Ti2. Se 3. (crni ima pozicijo že dobljeno igro. Diagonala a7–g1 in e liniju morajo odločiti). 22. b3, Tbd8. 23. Le3: (izsiljen) 23. ... Te3: 24. Dc2, Lh4. 25. g3, T13: 26. Tcf1, Lg5. 27. Kg2, Ti2+ 28. Ti2 : Dc6+. 29. Kh3, Le3. 30. Th1, Td5. 31. Sf4. Dd7+ 32. g4, Td4. 33. Dg2 (Stoltz pripelje svojo kraljico na pomorski kraj in s tempom radi pretnje Da8+). Toda tudi to ne pomaga) 33. ... cb6. 34. Sh5, Lg5. 35. De2, g6. 36. Lg3, h5. 37. Se4 (sedan sledi eleganten končec) 37. ... Dg4! : + 38. Dg4: hg4: + 39. Kg4: Te4: + 40. Kg5, Kg7 (beli brez izgube kmeta ne morebiti kriti mata). Beli se vda.

Maribor na razstavi slovenskih mest

Maribor, 26. avgusta.

Razstave mest dravske banovine na ljubljanskem velesejmu se udeleži tudi mesto Maribor. Material za to razstavo se pripravlja že dolgo ter je že obsežen in pester, da bode vzbujala razstava pri vseh obiskalcih vesstransko zanimanje.

Pročelje paviljona, v katerem bo razstava načrta, bo okrašeno z grbom mariborskoga mesta. Razstava bo razdeljena na številne oddelke, ki bodo nazorno kazali ves razvoj našega mesta do najnovejšega časa. Tako bodo v prvem oddelku razstavljeni razni dokumenti, ki se nanašajo na zgodovinski razvoj našega mesta, stiče slike, fotografije starih objektov, slike zgodovinsko važnih osebnosti, županov in javnih delavcev, dalje razni spomini na mestansko gardo, cehovsko življenje, zastave, mestni arhiv itd. Naslednji oddelek bo predstavljal sodobno mesto, načrte, slike in panorame. V tretjem oddelku se bo prikazala struktura mesta z ozirom na funkcije posameznih delov mesta. Med najzanimivejšimi bo vsekakor četrti oddelok: relief Ma-

vsem gradbeni urad, dalje zgodovinsko društvo, tujsko-prometna zveza, planinsko društvo, prosvetne in športne organizacije ter posamezni kulturni in gospodarski delavci. V pripravljalnem odboru, ki je vodil zbiranje razstavnega materiala, se nahaja najprominentnejša imena Maribora.

Razstava sama ima za mestno občino poseben pomen tudi radi tega, ker je dala neposredni povod za zbiranje statističnega materiala. Baš ta panoga je bila doslej povsem zanemarjena; bivša nemška občinska uprava ni imela za to smisla, prva po-preobratna leta je pa preureditev občinskega gospodarstva in poslovanja zahtevala toliko dela, da je bilo delo na statističnem polju potisnjeno čisto v ozadje. Neprecenljivo vrednost predstavljajo nadalje modeli in reliefi, zlasti za presojanje regulacije in za bodoči mestni razvoj.

Prepričani smo, da bo razstava mesta Maribora vzbudila veliko zanimanje ne le pri Mariborčanih, ki bodo obiskali velesejem, temveč tudi pri ostalih obiskovalcih. Dobili bodo jasno sliko o celotnem razvoju in o sedanjem kulturnem in gospodarskem stanju našega mesta. Pomen te razstave za tujski in gospodarski pomen Maribora je nedvomno velik.

Po razstavi v Ljubljani se bo organizirala v Mariboru enaka razstava v še povečanem obsegu, ker radi transportnih težkoč ni bilo mogoče spraviti v Ljubljano vsega materiala. V Mariboru bo razstava nameščena v Kazinski dvorani.

Umetrosna razstava jugoslovanskih umetnic

Ljubljana, 27. avgusta.

Letošnje velesejmske prireditve se na poslenih način udeleži tudi naša žena. Kar dve razstavi nam nudi: v Jakopičevem paviljonu bodo razstavljena slikarska dela jugoslov. umetnic, na velesejmskem prostoru pa narodno gospodinjstvo.

Obe razstavi sta prvi ženski prireditvi te vrste, zato je umevno, da vladja zanje veliko zanimanje med našim ženstvom, pa tudi moški svet je redoveden, kaži znajo njih žene, matere, sestre in hčere.

V Jakopičevem paviljonu v Tivoliju pripravljajo jugoslovanske slikarice svojo prvo reprezentativno razstavo. Klub likovnih umetnic v Jugoslaviji je še mlado združenje, vendar je priredil že 2 razstav v Zagrebu. Ugodne kritike in zavodljiva prodaja razstavljenih del so opogume naše umetnice, da so zopet zbrale svoja najboljša dela in jih pripravila za razstavo v Ljubljani.

Izmed Slovenk so zastopane: pokojna Ivanka Kobilca, Henrika in Avgusta Santlari, Mara Kraljeva, Anica Zupančeva, Mira Pregljeva in Elda Piščančeva. Med svoja dela so uvrstile tudi miniaturre celjske Nemke Hauser in Francozinja Renée Dufour-Gorjupove, žene našega slikarja Jože Gorjupa. Na slikah hrvatskih umetnic čitamo istočko znamena: Nasta Roje, Crnič-Virant, Ostašević, Štrčić, Reška Sandor, Vera Bojnič, Auer-Schmidt. Tudi tri Dalmatinke razstavljajo: Zoë Borelli, Cata Gattin-Dušin in Zinaida Bandur, iz Osječa na Elza Rechnitz.

Opozorjam občinstvo, posebno pa ženstvo, na slavnostno otvoritev razstave, ki bo v nedeljo, dne 30. avgusta ob 11. Razstava bo odprta do 21. septembra, vsak dan od 9 do 17.

Gospodinjska razstava na velesejmu

Ljubljana, 27. avgusta.

Paviljon »K«, razstava novodobnega gospodinjstva, bo gotovo najzanimivejši del letosnjega velesejma. Gospodinje bodo pokazale gospodinjam, kako si je treba urediti dom in delo v njem, da bo imelo gospodinjsko čim več uspeha. Novodobni gospodinji je čas drag, saj jo čaka poleg kuhe še toliko drugih poslov in potov. Dragoceno je zanjeno lastno zdravje, njena delavnina moč, zato si mora urediti vsi delo tako, da se pri tem čim manj utrdi in opravi čim več dela. Da ne govorimo o denarnih srečivih! Vsak dinar mora obrniti, premeniti, preden ga izda. Na razstavi bo videla, kako se njen gospodinjstvo najbolj poceni in na kalahenču najbolj najzadajnejše varčuje z denarjem.

Razstavljalci dobro vedo, da ne žive naše gospodinje v sijajnih gmočnih razmerah, zato so zavolne razstavo tako, da bo imela od nje korist tudi manj manj imovita žena.

Zanimiva je razporeditev razstave. Takoj pri vhodu bo koja, kjer bodo strokovnjakinje teoretično pojasnjavele, kaj je zmisel in namen modernega gospodinjstva, kako si mora gospodinja urediti kuhinjo in hišo, da bo potrebovala čim manj časa, delovne sile in denarja. Z vsem tem mora štediti in pravilno gospodariti. Drugi del bo pa nazorno kazal to, kar so nam pojasnili prej teoretično. Videli bomo, kako je treba hraniti in oblačiti dojenčka, kako naj skrbi žena za nego svojega telesa, kaj naj čita, kako naj vodi gospodinjske račune; kako naj si uredi stanovanje, če ima večjo družino, če ima samo kuhinjo in eno sobo ali če mora poleg domačih del izvrševali še poklic. Pokazali nam bodo, iz kakšnega materiala se delajo zgradbe, oprema stanovanja, oblačila; katere priprave na rabi gospodinja, da si olajša in okrajša domače delo, kako naj se praktično oblete in tudi, katere domače proizvode načini, načini uporabe pri nabavi gospodinjskih predmetov. Vse to in še marsikaj drugega nam bodo pokazale razstavljalke. Vse pa bo imelo skupni smernici: to in delo nači s gospodinjstvu tako

Ljubljana

Kraljevi teden v Ljubljani

Dne 6. septembra 1931 ob pol 11 dopoldne bo v Ljubljani svečano odkritje spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju.

Povodom te slavnosti se vrše v Ljubljani sledče priedite:

5. septembra zvečer ob 8: Fanfare na ljubljanskem Gradu. Izvaja nar. žel. glasb. društvo Sloga.

Zvečer ob pol 9: Bakljada, sprevod po mestu, petje ljubljanskih zborov pred bansko upravo in pred magistratom. Sodelujejo godbe »Zarja« in sokoš, gospod ter »Hubadova pevska župac«. Zvečer ob pol 10: (po sporedu) zopet fanfare na ljubljanskem Gradu.

6. septembra ob pol 5 popoldne: Predstava »Gorenjskega slavčka« na vrtu hotela Tivoli.

Ob 8 zvečer: Monstre koncert godbe »Slogec in »Dravec na Kongresnem trgu (100 godev na pihala.) Po koncertu vrtni koncerti ljubljanskih zborov v restavracijah in hoteljih.

7. septembra ob 11 dopoldne: Cerkveni koncert v Stolnici; izvajata mšg. St. Premrl (orgle) in violinist g. Karlo Rupelj.

Novo poslopie banovinske hranilnice

Ljubljana, 27. avgusta.

Kranjska hranilnica, sedaj Hranilnica dravške banovine je svoj čas razvijala v Ljubljani zelo živahnino in priznana vredno gradbeno aktivnost. Ta je zadnja leta žal ponchala in je nastal zaradi tega občutjen primanjkljaj, saj je javnost videla, da grade skoraj vse javne institucije, le Kranjska hranilnica, ki bi bila v povojučem času še bolj poklicana graditi, le ona ne.

Sedaj se je Kranjska hranilnica odločila za hvalevreden korak, ki bo prav gotovo primerno vplival na še vedno akutno stanovanjsko bedo v našem mestu. Hranilnica je namreč razpisala gradnjo velikega petnadstropnega stanovanjskega poslopija. To poslopije bo stalo na zemljišču, ki je že dolgo last hranilnice, namreč na oglu Igriče in Gregoričeve ulice, tam kjer je sedaj pusta liva. Novo poslopije bo obsegalo 23 stanovanj, ki bodo opremljena z vsem komforom, kakor to zahteva sdbna stanovanjska kultura. Stanovanja so v glavnem namenjena uslužbenec hranilnice. Poslopije bo prikliceno na že sedaj obstoječi kompleks poslopij hranilnice in bo imelo fronto na Igriče. Poslopije bo imelo tudi dva lepa in velika trgovska lokala. Fasada bo prav lepo izdelana. Vse načrte za poslopije je izdelal arh. Hua. Gradbeni atroški bodo znasali 3–4 milijone Din. Novo poslopije bo dvorskemu okraju nedvomno v kras.

Učna doba naših akrobatov

Ljubljana, 27. avgusta.

Včeraj smo objavili članek o naših domačih akrobatih, ki bodo v soboto prvič nastopili v Ljubljani v Vegovi ulici. Objavili smo tudi sliko vseh treh mladih fantov — Snoj, Presetnika in Dobovščka — z Ježice ter v kratkih vrstah podali njih življenjepis. Marsikoga bi seveda tudi zanimalo, kako so fantje prišli na idejo, producirati se v zabavo občinstva visko pod nebom na napeli žeci, zraven pa tvegati lastno življenje.

Lansko jesen se je mudil, kakor znano, v Ljubljani prof. Strohschneider. Ta je fantom vijžnimi željo in veselje do produkčij na žeci. Ze drugi dan po prvem Strohschneiderjevem nastopu v Ljubljani si je 18letni Presetnik napel doma za dvorčem močno vrv s poda na bližnjo hruško. Njegova nemirna natura je končno našla svoje oporišče. Fant je vzel nadavni rimek, si stisnil poleg njega v roke in noge dober kos volje in korazje — pa hajd na vrv. Ce gre enemu, zakaj bi ne žele tudi drugemu, si je mislil fant! In glej, počasi je Presetnik dobival oblast nad vrvjo. Konaj po enem tednu sta se Presetniku pridružila še Snoj in Dobovšček. Zdaj so bili vedno skupaj, vsak čas so se rugali na vrvi, balansirali, padali v travo, dajali trug drugemu korajko, včasih opraskani in potoleni od padcev, sicer pa vedno velri in polni volje, zlasti še, ko so se jin kazali na vrv prvi uspehi.

Vrv so imeli fantje sprva napeto komaj dva metra visoko. Ze po prvih dveh tednih pa so se z vrvjo in korazjo vred preseleli v Malo vas pod občinsko pot, kjer so čez travnik napeli od hrasta na hrast boljšo in močnejšo vrv ter precej višje od zemlje. Nad vrvjo so dobili že kar precenjivo oblast, padej so čisto ponehali. Umetli so zamenjali z doleg jelenovico palico, nalaži v ta nameen pribiteno, na koncih obteženi s vinejem, težko kakih 25 kilogramov.

Toda kmalu je prišlo nova neprijenosnost. Prizli smo mimo orožniki ter povprašali za dovoljenje. Niso za imeli. Morali so prosliti zanj in s težavo so ga dobili, toda le začasno in v svrhu vežbanja. Od tedaj dalje so bili pred oblastjo varni, vežbali so dan za dan, vtrajno, s čudovito vnero in voljo, ob vsakem dnevem času, včasih dolgo v jesenski večer. Ob nedeljnih popoldne so njih večje bile podobne javnim prireditvam, ker so se pojavljali na bližnjih cesti prvi gledali, vedno več in več. Počasi so fantje dobivali med domačini spoštanje, ljudje so jih jeli občudovati. Njihove produkcije so začele dobivati popolnje obliko, nastopali so že kar sigurno, pa elegantno. Hoja in tekanje sem in tja po žeci jim je postala malenkost, začele so se stoje na glavi, ležanje na hrbtu, vožnja z biciklom, priziganje cigaret — vse to 6 metrov nad zemljo, na trdo k brastu in zemlji pritrjeni debeli žeti.

Tako so fantje vežbali vso zimo. Ob najhujšem času so jih ljudje opazovali na vrv, bose, ozidoma obute v nogavice. Nič jih ni zadrževalo, niti mraz niti veter. Doslikat so se jih noge vsed pogromzjene žice kar prilepila na žico. Res čudovita enema!

Ko so bili spomladni z vežbanjem gotovi ter vse povsod med domačinami na Ježici in bližnji okolici splošno znani kot »akrobat«, jim je stopila na pot nova zapreka. Po svoji sodbi dovolj pripravljeni za javni nastop lega niso mogli prizrediti, ker jim je manjkalo — denarja. Clokev ne bi mislil, da je tudi za take prireditve treba predvsem denarja. Pa je le res tako. Samo mreža, ki jo oblast nujno zahteva za javni nastop, ki mora biti pritrjena pod čico, stane 4500 Din. Potreben pa je tudi drug inventar. Na vse te stvari so fantje sicer vso zimo misili, zbirali sredstva, sejali na Savi peselek, opravljali v Ljubljani dmino, da bi si prislužili dovolj denarja — tudi tako velikih zneskov niso mogli spraviti skupaj. V tej stiski jih je prisikočilo na pomoč mati Snojeva, ki je ponudila garancijo, da so lahko dvignili posojilo. Pomagali so seveda tudi sklicuje ali na Bozanstvo druge božje osebe, kakor

Ob 7 zvečer: Predstava Hoffmannsthalovega misterija »Slehernik« na Kongresnem trgu pred Nunske cerkvijo.

8. septembra dopoldne ob 11: Promenadna koncerta »Slogec in »Zarja v Zvezdi in v Tivoli. Ob 10 dopoldne: Otvoritev restavriranega magistratnega poslopja.

Ob pol 3 popoldne: Veliki koncert združenih pevskih zborov »Pevske zvezec« pred Nunske cerkvijo na Kongresnem trgu (2500 pevcev in pevki).

Ob pol 5 popoldne: Opera »Gorenjski slavček« na vrtu hotela Tivoli.

Od 29. avgusta do 8. septembra se bo predvajal v veliki dvorani hotela Union prvi jugoslovanski alpski film »V kraljestvu Zlatoroga«, delo T. K. Škalec.

K odkritju spomenika bo razpošiljal Odbor za postavitev spomenika Kralju Petru I., posebna vabilna.

Za gledališke priedite in koncert »Pevske zvezec« se bodo razprodajale vstopnice v predpredaji in tik pred predstavami.

drugi dobrotniki, ki se jim je žilavost in pogum mladih akrobatov dopadla. Podjetje Dukit iz Ljubljane jim je na primer darovalo močno žico, ki jo zdaj uporabljajo pri svojih javnih produkcijah.

Nesramen rop

Ljubljana, 27. avgusta.

Ljubljanska policija preiskuje sedanj slučaj prav predprzega ropa, ki se je pripetil snoči v Tivoli.

Kodeljev hlapec Martin Papež je včeraj poolden pil s svojimi znanci, med katerimi se je uhnjal tudi znana ljubljanska baraba in že včeraj predkazmovani lat 25letni Albin Pretnar. Papež, ki je imel denar, je dal za kakih šest litrov vina. Vinjena sta nato odsila Pretnar in Papež v Tivoli, kjer ga je Pretnar naenkrat nahuril: »Daj sem denar, če ne te bom kar z nožem!« Obenem je Pretnar res izvlekel nož in zagrozil z njim Papežu. Papež se je nato ustrelil, saj je vedel, kakšen masilnec je Pretnar, in je izročil svojo listino Pretnarju. V listini je bilo 130 Din denarja. Pretnar je listino blagsto pegrabil in izgubil z njim v temo.

Danes je Papež prijavil ta rop policiji. Za čez malo časa je policija, ki predvemo pozna Pretnarja, arretirala, obenem pa je zaslišala tudi Papeža in še nekatere priče, ki so mogle izpovedati o raznih okolnostih pri tem zločinu. Papež je tudi izpovedal, da je pred mesecem dal igral s Pretnarjem kartu, pa ga je prevezani Pretnar seveda vse obral in ko je Papežu zmanjšal denarja, da bi poravnal, za kar ga je Pretnar ogoljupil, mu je ta nasilnec kar s silo vzel uro. Vsaj tako je Papež izpovedal. Skoda, ki jo tripi Papež, je res sicer malekontna, vendar pa gre pri tem za tipičen slučaj ropa in bo Pretnar najbrž dolgo delal pokoro za svojo nasilnost, zlasti ker ima že lep kes kazenske lista popisanega.

Cevljarski most demontrirajo

Končno so le pričeli demontrirati Cevljarski most. Ta dela izvršuje, kakor znano, tvečka inž. Dukic. Most je sedaj ves ogrenjan in zabarikadiran.

Delavci so že speli flak z mosta in ograjo. Drugi deli pa pridejo še na vrsto. Most, ki je edini most iz litiga zeleza v vsej državi ter je bil vlit na domačih tleh, bodo vnovič montirali in je na Ljubljani, namreč bližu bolnišnici, tako, da ne pride v zgubo.

Novi Cevljarski most, ki bo stal prav na istem mestu kakor sedanj, bo železobetonki. Za prehod s Starega trga služi sedaj začasna lesena brv, ki so jo že prej postavili in ki vodi iz podaljska Kleparske steze na Breg.

Na javnih in zasebnih osnovnih šolah v Ljubljani bo naknadno vpisovanje za novo šolsko letno v tork 1. in sredo 2. septembra t. l., obakrat od 8.-12. Solska maša bo dne 3. septembra, 4. septembra pa bo reden ponik, ako šolska oblast ne ukrene.

Za krstno predstavo Bilmu »V kraljestvu Zlatoroga«, ki bo v soboto 29. avg. t. l. ob 20 v veliki dvorani hotela »Union« so se vabilo vsem gg. predstavnikom oblastev in raznih korporacij za razposlala. — Odbor Turistovski klub Skala.

Delavska godba »Zarja« je preložila svojo veselico na vrtu hotela Bellevue na Komarjevo udeležbo, dne 30. avgusta 1931. Nastop celotne godbe Zarja, saljiva pošta s tremi lepimi dobitki, za tiste, ki bodo imeli največ razglednic, bogat srečkov in druge zabave bodo razveselite vse udeležence.

Začetek ob 16.

Ljubljanski zbori naj čimprej dvignejo note v Glasbeni Matici (Vegova ulica) za skupni nastop pri odkritju spomenika kralju Petru. — Hubadova zupa.

Tiskarski skrat se pa res prav nič ne razume na ljubljanske telefonske številke. Iz prave telefonske številke, ki jo ima vrimarsko podjetje Pavel Simenc 27-89, je skrupal v včerajšnji ljubljanski novici st. 78-89, kakršne ni v celotem telefonskem imenu drav. poštne direkcije.

Prijava poljedelskih strojev. Mestno načelstvo v Ljubljani opozarja vse lastnike poljedelskih strojev na razglas Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, da prijavijo stroje, s katerimi obratujejo, najkasneje do 15. septembra 1931 pri mestnem načelstvu v mestnem odpravniku. Mestni trg 27/III, soba 48, med običajnimi uradnimi urami. Prijaviti se morajo razni motorni stroji in stroji na živalsko vprege kot: mlatilnice, sihamoreznice, cirkularke za drva, sejalni, grabilni, kosilni, gnojilni, čistilni, stiskalni stroji, plugi, parilnice za seno, separatori za mleko, črpalki, škrpilnice itd. Več je razvidno iz razгласa, ki je nabit na deski mestnega načelstva in na mestni deski v Sp. Št. 8.

Evangeljski zgragzenec. Po Ljubljani hodi neki agent, ki prodaja literansko av. pismo. Ni hotel priti na dan kako se njegova vera imenuje, končno je pa le moral pokazati svoje karte. Razvila se je živahnna debata, teku katera sta dva navadna vernika gospoda propagatorje temeljito ugnala v kožji rog. Pobjidal je poleg papeževega primata tudi tri božje osebe, negiral vice, pač pa priznal vero v pekel. Na opombo, da je to strašna vera, ki ne pripušča kraja očiščevanja, ampak samo pekel, je prišel na katolička Čaruga. Prvi onesčevalce vere in evangelija je bil cesar Konstantin, ki je cerkvi priboril svobodo. Sv. Trojico je primerjal s solncem, njegovo svetlobo in gorkoto. Ko je bil opozorjen, da negira s tem osebo Zvezcarje in sv. pismo samo, na kar se ravno sam sklicuje ali na Bozanstvo druge božje osebe, kakor

tudi razočetje vseh treh božjih oseb — in je videl, da preko te zagate ne pride, je prešel zopet na besedilno očistem evangeliju. V zadrgo je prišel glede dogme papeževega primata in Kristusovih besed, »Ti si Peter in na to skalo bom zidal svojo cerkev«, in trdil, da to naj bi veljalo vsem ljudem in veri, katero je sv. Peter priznal. Ko ga je katoličan zavrnil, da je to pač brezpričerna fantazija, je odšel. Najbolj značilno od vsega je pa dejstvo, da se je priselil na cesto obrnil proti hiši oz. vratom in stisnil pest.

Nadležni Bosanci. Živahnna letošnja gradbena sezona v Ljubljani je privabila v našo mesto mnogo Bosancev. Z delavci, ki delajo pridno in pošteno, pa se je pritepel tudi obilo bosanskih potepuhov, ki ne morejo ali pa nočijo najti dela ter se preživljajo, kakor pobajkovalci pač znajo, ali s tatvinami ali pa z beračenjem. Posebno trpi zaradi te nadležne periferije mesta, kjer je policijska kontrola pač manj ostrá. Policija dnevnoprime po sedem, osem teh nadležnih Bosancev in jih izzene v njihovo kraje. Ali kaj pomaga, ko pa mesto njih pridejo drugi, tako, da se takih Bosancev v Ljubljani nikoli ne zmanjka.

Iz policijske torbe. Delavčeva žena Gizela

V poletni vročni kuhaite s plinom!

Kuhinja ostane hladna, ne nadlegujejo Vas muhe, kuha je prijetna in poceni.

Lambert je prijavila, da ji je izginil iz njenega nezaklenjenega stanovanja na Gradu črn ženski plašč, vreden 1000 Din, in zlat prstan, vreden 55 Din. Lambertova sumi tatvine neko žensko, ki se je tedaj klatila okoli grajskih stanovanj. — Ključavničar žena Lenka Kosmač iz Ljubljane ulice 5 je prijavila, da ji je nekdo na Krekovem trgu ukradel 500 Din vreden voziček. — Delavec Stefan Koroša pa je ovadil nekega svojega tovarnika, ki je pred dnevi v Lasanovi gostilni v Zagorje napadel in mu raztrgal obleko, tako da tripli Koroski 500 Din skode.

Nočna služba imajo danes lekarne: mi Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Peter 1. e. 78 in mr. Hočvar, Celovška c. 34 (Lj. VII.).

Zaključek pedagoških dni

Maribor, 27. avgusta.

Gospa dr. S. Winter, ki deluje z velikim uspehom v otroškem dispanzerju v Zagrebu in katera je včeraj podala osnovne individualne psihologije z nekaterimi primeri iz svojega delovanja, je danes nadaljevala svoja izvajanja in prešla v podrobnosti. Iz sledkih ind. psihologije naj bi napravili iz otroka vrednega, sposobnega in zadovoljnega člena človeške družbe, kar je glavna nje načela.

Prečkanju je sledila silno živahnna debata, ki je pokazala, kako nenač je še sekvensalni problem. Zelo lepa so bila izvajanja g. Juraniča, ki je navedel

Dnevna kronika

Zopet žrtev Triglava?

Jesenice, 27. avgusta.

Včeraj proti večeru se je bliskovito raznesla po Jesenicah vest, da so se neki nemški turisti posrečili v severni triglavski steni, katera je že zahtevala toliko žrtv.

Zaščiti so baje v neurju, ki je divjalo v torek ves dan tja do večera.

Kakšen je položaj zašlih, trenutno se nihče ne ve natanko. Snoči, v sredo zvečer, se je z Jesenic odpravila resilna ekspedicija Skalasev pod vodstvom vrlega Joža Cope, ki je že tolrik tvegal življeno v skribi za svojega bližnjega, in g. Pavla Luckmanna, brata lani ponesrečenega Wolfija, ki tudi že počiva v vrsti med triglavskimi žrtvami.

O uspehu resilne ekspedicije sporočimo, kadar hitro bo kaj več znanega o tem.

V noči od ponedeljka na torek in potem ves dan, je lilo ko iz škafa tako, da so Sava in vsi savski dotoki precej narasli. Bati se je že bilo povodnji, vendar pa je v torek zvečer prenehalo deževati.

Tatovi tudi na gorah

Slovenogradec, 26. avg.

V nedeljo je neznan lat ukradel v cerkveni hiši na Urški gori posestnik Kotnik iz Razbora 6 jurjev. Kotnik je imel ta dan v sredini koči, to je v zgornji cerkveni hiši, ko se je vršilo na gori drugo žgjanje, svoj vinotek. V neki kamri so imeli planinci shranjeno svoje nahrbnike. Baš v tej kamri pa je imel Kotnik tudi spravljeno svojo oblike in kruh. Ker se je pričela v cerkvi sv. maria, je Kotnik šel v kamro, da se je preoblikel v

Akrobati

„Novi pokret“

Beograd, 25. avgusta 1931.

Ministrstvo za notranje zadeve je pred več meseci odobrilo pravila društva „Novi pokret“, katerega cilj je gospodarski, socijalni in kulturni preporod Jugoslavije. Pred dnevi je bila v Belgradu ustanovna skupščina, s katero so bili poslanji pozdravi Nj. Vel. kralju in generalu Živkovču. Po skupščini je glavni odbor objavil obvestilo, ki se glasi med drugim sledi:

„Ta novi solidni pokret, ki kaže, da bo imel veliko bodočnost in uspeh v svojem delu, se poslagoma, a gotovo razvija po vsej državi. Kjer koli ima ali se sami javljajo njegovi prisluhi, snuje svoje banovinske, okrajne ali občinske odbore in krajevne organizacije. K „Novemu pokretu“ je prišlo tudi nacionalna omladina, ki se zbere v društvu Jugoslovanske Iskre, in izgleda, da bodo to v najkrajšem času napravile tudi mnoge podobne organizacije, posebno v saviški in dravski banovini. Društvo Novi Pokret ima tri svoja glasila: »Južnoslavenska Iskra« v Belgradu ter »Nova Štampa« in »Nova Vrijeme« v Zagrebu. Poleg teh se poslužuje lahko tudi drugih ilov, ki simpatično motre ta pokret. V glavnih upravi društva Novi Pokret so: dr. Marko Cutič, urednik »Nova Vremena« in Ernst Vagazon, tajnik Slavko Večeš, urednik »Nova Štamp«, Krsta Tačevič in Ivan Skrinjar. V upravo so izvoljeni Pero Teslić, industrije, Aleks Džolović, Pero Hajduković, Steva Skrinjar, Anton J. g., Ivo Sancin, Milos Stibler, Živojin Nikolić, Milan Mladenović, Ivan Ljubojević, Ljudevit Pivko in Ivan Malinar, urednik jugoslov. Lloyd. V nadzorstvu so predsednik dr. Pera Soč, član Milos Sretenović, Stanko Virant, dr. Mončilo Necić, dr. Ernst Kalan in Srečko Matđarević.

Koledar

Petak, 28. avgusta. Avguštin, cerkveni učenik; Hermes, cerkveni učenik. — Šeip ob 4.10. — Hereschel napoveduje mrizo in deževno vreme.

Osebne vesti

— Vojaško napredovanje. Za rezervnega veterinarskega kapetana 1. razreda je napredoval z veljavnostjo od 17. decembra 1930. g. Vekoslav Rigit, mestni živinodravnik v Ljubljani.

— Poroka. Na Pištanju se je poročil g. Smid Stanko, veleposenetnik sin na Marof, občina Jurklošter z gospodino Nado iz občespoštovanje in ugledne Regyatove rodbine na Pištanju dne 24. t.m.

— Tuji konzuli. Naša vlada je izdala eksekutivni temelj konzulom: dr. Karloš Torniariju, konzulu argentinske vlade v Splitu; g. Aliredu Polizini, konzulu brazilske vlade v Belgradu in dr. Martinu Johnsonu, konzulu nemške vlade za področje dunavske, moravske in vardske banovine in za mestni pomerij Beograda, Zemuna in Pančeva.

Novi grobovi

† Gašper Lavtičar, V. Kranjski gori je umrl 26. t. m. gosp. Gašper Lavtičar, posestnik, večletni župan in cerkveni ključar, vzgleden krščanski mož, poseben ljubitelj duhovštine in zvest žititelj Slovencev. Naj v miru počiva.

Ostale vesti

— Nov ženski izum. Državni upravi za zaščito industrijske svojine v Belgradu je prijavila naša domačinka ga. L. Hočevar-Megličeva (lastnica male modne trgovine v Pražakovici ulici 15) svoje modele za higijensko opremo dojenčka. Posamezni komadi dojenčkovga perila so napravljeni po vseh načelih moderne higijene in praktičnosti bodisi glede oblačenja, pranja in cene. Dojenček v novi opremi ni več suženj povojev, pa je vendar v toplem in dobro zavarovan pred prekladom. Izumiteljica je diplomiранa na mestnem zavodu za nego dojenčka v Chicago U. S. A. ter ima tudi dolgoletno praks v tej stroki.

— Službe božje na planinah. Aljažev klub obvešča, da bo v nedeljo 30. t. m. služba božja ob 8 v Kamniški Bistrici, nato pa okrog 11 blagoslovitev spominske plošče na Kamniškem sedlu. Službo božje, kateri tudi blagoslovitev plošče opravi g. katehet Bonac Fr. K tej slavnosti se vladuno rabijo vsi prijatelji pokojnega Pečarja.

Zobozdravnik dr. RODOSCHEGG
zopet redno ordinira

— Odkritje spominske plošče lani ponesrečenega turista in sportnika Pečar Rudija se vrši v nedeljo, 30. t. m. na kraju nesreče (Brinškov kamn) v Kamniških planinah. Vsi ki so poznali navdušenega turista plezalca in odličnega nogometnika se tem potom vabijo, da se udeleže te redke spominske slavnosti.

— Naši državljanji - Amerikanec. AA. Izjenjeni izletniki iz Amerike, naši državljanji, ki se namevarjajo vrnilo v Ameriko po 1. septembru t. l., si morajo preskrbeti namesto od naših konzulatov izstavljeni potni listov pri svojih pristojnih okrajevih nove izseljenške potne liste. Po naredbi ministristva za notranje zadeve z dne 11. julija 1931. II. br. 22.131, namreč po 31. avgustu t. l. ne bo smel noben naš državljan potovati iz naše kraljevine, če ne bo imel novega potnega lista. Izseljenški potni listi obdrže v njih označeno veljavnost.

— Mesečna vzdrževalnina na vseh kmetijskih šolah v dravski banovini znaša do preklica od 1. septembra t. l. dalje 400 Din in se plačuje mesečno vnaprej. Izključenim ali samovoljno izstopivim učencem se vnaprej vplačana vzdrževalnina vrne. Pridnim sinovom manj premožnimi posestnikov in pa drugim ubožnim učencem se po možnosti dovolijo popolnoma ali pa polovico prostota mesta v internatu. V tem slučaju se pršnja mora podpreti z uradno potrjenim spričevalom ubožnosti. O teh prošnjah odloča kraljevska banska uprava na predlog ravnateljstva šole.

— Sprejem pri gosp. banu. V petek 28. t. m. odpadejo sprejem pri gosp. banu dravske banovine dr. Dragu Marušiču.

— Mescanska sola v Mežici: Vpisovanje se bo vršilo 30. in 31. avgusta vsakokrat od 8.-12. Zacetna šolska maša bo v torek, dne 1. septembra. Podrobnosti so razvidne na uradni deski.

— Cestarska služba. Kr. banska uprava razpisuje na osnovi § 31. zakona o banski upravi v območju okr. cestnega odbora v Ptuju službeno mesto

v Ljubljani

banovinskega cestarja na banovinski cesti Selce-Janeževci: prog: od km 0,00 do km 5,519.

Tečaji za kapunjenje. O priliki perutinske razstave se bodo vršili na prostorih Velesejma v Ljubljani tudi tečaji za kapunjenje in sicer dne 3., 5. in 9. septembra, vsakokrat od 10. Priglasiti se je vedno vsaj pol ure pred pričekom tečaja pri službujočem odborniku na perutinski razstavi.

— Solska mladina ima za obisk letošnjega jesenskega velesejma značano vstopino po Din 3.—za učeneko oziroma učenca, ako je obisk skupen pod vodstvom gg. učiteljstva. Dan obiska poljuben. Poštevno opozarjam šolska vodstva na veliko razstavo slovenskih mest, ki bo nudila jasen pregled njih historijskega in gospodarskega razvoja.

— Prevozne olajšave za potnike in blago na jesenski ljubljanski velesejem, ki se bo vršil letos od 29. avgusta do 9. septembra so dovolile sledete tuge države: Avstrija, Bolgarija, Čehoslovaška, Grška, Italija, Madžarska, Nemčija, Poljska, Romunija, Saarberg in Svica.

— Permanentne legitimacije jesenskega ljubljanskega velesejma od 29. avgusta do 9. septembra t. l. Uprava velesejma opozarja imejitelje permanentnih legitimacij, da veljajo samo za osebo, na katere ime se glas in da so neprenosne.

— Oficijski katalog in vestnik jesenskega velesejma v Ljubljani, izide na dan otvoritve 29. avgusta v samozaložbi tvrdke Aloma Company v Ljubljani. Vseboval bo aktuale članke in mnogo lepih slik na linem papirju. Glede na letošnjo tujsko-prometno razstavo in na razstavo slovenskih mest bo letošnji katalog še posebno važen in velike vrednosti. Dobri se ga pri Upravi Ljubljanskega velesejma in Aloma Company, Aleksandrovna cesta 2-4, za ceno 10 Din.

— Služba božja na Kumu. Gosp. profesor Pavlič daje na znanje: V nedeljo dne 30. avgusta bo ob 10 na Pumu maševal prot. Pavlič iz Celja. Isto nedeljo se bo vršilo zborovanje ob 7 v gostilni Grebenca Filipa na Dobovcu v zadevi graditve vozne ceste na Kum in zidave Trenzostnega doma, ki bo obenem služil kot počitniški dom za bolne delavške otreke iz Gaberja in Celja, Hrastnika, Trbovelj in Zagorja. Les bodo darovali kumljanski posestniki, cement, Cementarna Trboveljske premogovne družbe, traverze železne trgovine v banovini, vso akcijo bo podprt Rdeči križ in ljubitelji delavštva. Darove za Trenzostni počitniški dom spremcem: Trenzostni pisarja Celje, poštni predel 106. Zahievajte poštné čekovne položnice! Usmilite se bolnene jetične delavške mladine, naša dolžnost je, da skrbimo za njuno!

— Izlet celjske Trezne mladine na Kum. Gosp. prof. Pavlič objavlja: Pod vodstvom prot. Pavliča priredi celjska Trezna mladina izlet na Kum dne 29. avgusta ob 15.48, vozna cena 7 Din tja in nazaj, prenočišči urejeno, hrano prineseti s seboj, denar za vozni listek izročiti do sobote ob 10 vodji. Izlet se bo vršil le ob lepem vremenu.

— Katere knjige našim gospodinjam in gospodarjem v poletnem in jesenskem času najbolj služijo?

Beg Anton: Naše gobe. Navodilo za spoznanje užitnih in strupenih gob in kako jih pripravljamo za dobro jed. Din 50.— (Slike v naravnih barvah.)

Humeck Martin: Sadje v gospodinjstvu. Navodilo o ravnjanju s sadjem v domači sadni uporabi in v konserviranju sadja in zelenjav. Din 24.—

Humeck Martin: Sadno vino ali sadjevec. Navodilo kako ga izdelujemo in z njim ravnamo, da nam ostane okusna in zdrava piča. Din 10.—

Majdi I.: Nasveti za hišo in dom. Knjiga je velike važnosti in pomena za vsako družino, ker prinaša nasvete za vsakovrstne gospodinjske in gospodarske potrebe. Vsem gospodinjam to knjigo še posebno priporočamo. Cena vezanemu izvodu Din 30.—, broš. Din 20.—. Vse te navedene knjige se dobijo v Jugoslovanski knigarni v Ljubljani.

— Huth-Haussovo dekljško vzgajališče naznana vsem cenenjam staršem, da je ukinišo svoje obratovanje ter se jim tem potom zahvaljuje za vse zaupanje in naklonjenost napram zavodu. Obenem pa obvešča p. t. starše, da daje učiteljstvo še nadalje posebne ure v slovenščini, francoščini in klavirju. Naslov do 1. oktobra je še Poljanska cesta 6, potem pa Tabor 3.

— Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

— Osebe, ki so krvno, kožno ali živčno bolne, dosežejo z naravnim »Franz-Josef«-grenčico redno prebavo. Specialisti z visokim slovesom potrjujejo, da so v vsakem oziru zavoljni z učinkom staroznanje »Franz-Josef«-vode. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Most čez Savo na Otočah

Brezje, 21. avg.

Vaš cenjeni list je 21. t. m. prišelči članek pod naslovom: »Most čez Savo na Otočah. Razpravlja se o problemu, kakšna bi bila najlažja rešitev iz težke situacije, ki je nastopila po odpravi mostnine na Otočah. Zadeva je bila že večkrat predmet raznih debat. Vaš g. dopisnik stoji na stališču, naj bi se zgradił nov most. Slično akcijo je že dalj časa vodil krog interesentov na Brezjah in to je prevzelo tudi Tujsko-prometno društvo. Ker je stvar, kakor pravilno trdi Vaš g. dopisnik, velikega pomena za vso Slovenijo, predvsem pa za okoliške občine, je na vsak način potrebno, da se dobro preudari. Res, da je most na Otočah v slabem stanju in da bi večja popravila ne bila na mestu, vendar s tem še ni rečeno, da bi bil edini izhod nov most. Vprašati se je treba, ali bi ne prišli na cenejši in tudi vsestransko bolj ustrezači način do rešitve te res komplikirane situacije. Muogim je gotovo že v spominu veliko prizadevanje ravnega g. Kralja Jakoba, nekdanjega posestnika na Cnivcu in officiala blivšega deželnega stavbnega odseka. Z večim vnočem se je trudil za izvedbo svojega načrta, da se zgradi postaja v Globokem. Ce primerjamo to akcijo z novo, katere težnja je graditev novega mostu, pride do zaključka, da je načrt g. Kralja mnogo bolj na mestu, ker bi bil njegov izvedba mnogo cenejša in vsestransko bolj ustrezača, in sicer iz sledenih razlogov: prvič bi pot, ki bi peljala iz Globokega na Brezje po svoji udobnosti in zaradi razgleda tujcu mnogo več nudila, obenem pa bi bila v primeri z dosedanjim neprimereno krajša ter bi interesentom bila v večji koristnem sedanju in po novi akciji zasnovana; drugič bi imel občine Mošnje bila pri tem načrtu mnogo bolj zainteresirana, ker bi v novo postajo imela mnogo lažji in krajevni dohod do železnic; tretjič bi imel občine Dobrava, Kropa in Kamna gorica precej boljšo in izdatno krajšo pot do postaje, kar bi mnogo pripomoglo k razvoju turizma na Jelovico (Vodice, Martinček); četrtič bi vprašanje mostu za omnenjene občine sploh odpadel, kajti v Globokem je že most čez Savo in je tudi v dobrém stanju ter odgovarja prometu na desnem bregu Save, za levi breg, kjer pridejo v poštev Brezje po vprašanju mostu sploh odpade. Skratka je iz navedenih razlogov razvidna, da je načrt g. Kralja mnogo bolj na mestu, ker bi vsestransko ustrezač, poleg tega bi pa zidanje nove postaje v

Važno!

Ne prezrite!

Velesejmska izdaja »Slovenca« izide v doslej nedoseženi nakladi v nedeljo zjutraj. Segali bodo po njej ne samo številni obiskovalci velesejma, ampak tudi vse prebivalstvo širom Slovenije radi izrednega obsegja.

Vsem pridobitnim krogom, pred vsem pa vsem razstavljalcem na velesejmu, je vsled tega

oglaševanje v »Slo

V Kavkaških gorah

Konec kolektivizacije — Boj na smrt

Kolektivizacija v Rusiji je ustavljena. >Izvestja< z dne 3. avgusta t. l. prinašajo naredbo centralnega izpolnitelnega komitea komunistične stranke vsem organizacijam, da je ustavljena nadaljnja kolektivizacija v SSSR. Naredba objavlja, da je končana kolektivizacija v vseh krajih, odkoder so v poslednjem času prihajale vesti o uporih kot na Severnem

Vstaši v gorah so to izvedeli, pa so pri vseh vhodih v soteske imenovanih cest postavili večje bojne oddelke, kateri naj bi na spodaj idoče vojake rdeče vojske streljali ter nanje valili kamne po sto in več pudov teške.

V kraju Kedabek, Elizabetpolska gubernija, so tatarski vstaši popolnoma uničili oddelek rdeče vojske brojec 70 mož, kateri so

230.000 Flamcer prizega zvezoto Flandriji. V Dixmuideu so obhajali spomin v svetov. vojni padlih flamskih vojakov. Ob tej priliki je prišlo do viharnih manifestacij za Flandrijo.

Kavkazu, ob spodnji Volgi, na Ukrajini, na Krimu, na Uralu in drugo. Nihče se ne sme več siliti, da bi stopil v kolhoz.

Boljševiki so morali ugrizniti v trd oreh. Prisiljeni so bili. Ljudstvo noče skupnih posestev. Brani se jih na življenje in smrt. Zato so vstaje v raznih krajih, zlasti na Kavkazu. Komunistični list >Vlast truda<, ki izhaja v Grcznom v Terski oblasti, poroča: Med postajami Cervlenoj in Gudermes v Dagestanjski oblasti so vstaši pod poveljstvom nekega polkovnika ponovno v sredi gozda ustavili vlak, ki je bil namenjen v Tiflis. Vsem potnikom so pregleiali listine, vsakemu vzeli ves de-

se vračali iz doline reke Šamhor, kjer so dve tatarski vasi, Kalakent in Sojli, do tal porušili, ker sta bili dali vstašem zavetje. V boju pri kraju Džvarehemu v Gruziji je bila po dvadnevem boju rdeča vojska potolčena. Izgubila je kanone, strojne puške, vozove, konje ter mnogo mrtvih in teško ranjenih. Ostali so zbežali v mesto Kutais. Tako poroča list >Russkij golos< v Belgradu po komunističnem listu >Vlast truda< v mestu Groznom.

Ni čudno, če so vsled takih razmer bolj-

Kupčija v pragozdu

V osrčju Južne Amerike se je ohranila menjalna trgovina do današnjega dne. Denar ima v neizmernih pragozdovih malo vrednosti, ker si z njim ni moč kaj kupiti. Često ga domačini in >cabolcos< (temnopolti mesanci) niti noče sprejeti, kajti ker so nepismeni, so jih s papirnatim denarjem že mnogi osleparili. Zato se vrši trgovina v pragozdih še vedno tako, da se zamenjava blago za blago.

Potupočni trgovci — tako imenovani aviator — pripelje s svojim čolnom, s katerim prodira do najskrajnejših točk nepreiskanega pragozda, vse proizvode, ki jih gozdno prebivalstvo potrebuje. Seznam teh proizvodov ni posebno obširen, kajti v pragozdu rojeni Indianec in mešanec izvrstno umeta izkoristiti vse, kar redi gozd. Aviator dobavlja le tenke tkanine, srajce, žensko obliko, ceneni ženski nakit, smodnik, šibre, puške, sekire, žage, klešče in podobno orodje; dalje nekaj vrst konzerv, tobak, kavo — predvsem pa gramofone in gramofonske plošče. Veliko vlogo igra tudi gozdniki nož, ki ima obliko turške sablje.

V zameno za te predmete dobiva trgovec razne deželne pridelke: kavčuk, orehe, dragocen les, krže, droge, ptičje perje itd. Ce padače cene kateremu teh pridelkov na svetovnem trgu, se čutijo posledice prav do zadnjega kotička divjih pragozdov.

Aviator se odpravi na vsako leto enkrat in obiše po vrsti naselja in za naseljino. Razen svojega blaga prinaša ljudem tudi morebitne poštne pošiljaljive in pa novice iz daljnega sveta. Aviator mora biti pogumen, drzen mož, vedno pripravljen, da tvega vse. Zato so med aviatorji večinoma orientaleci, Grki, Sirci, Armenci itd. Malokateri od njih umrje naravne smrti v svoji osteljici; kdor se kmalu ne odpove temu poklicu, postane prej ali slei žrtev kakšega pustolovstva v pragozdu. Brazilianska oblast je po pragozdih s... na papirju, saj ni ne straž ne uradov, ki bi pažili ... spoštovanje zakonov.

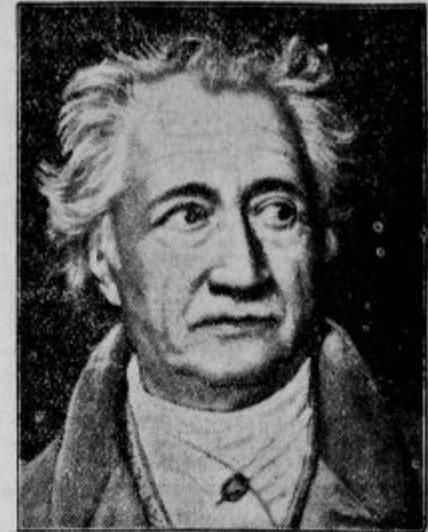
Kje je hodil tri leta?

Dne 13. aprila 1928 je odšel 25-letni posensnik Franc Dunbar v Peanu — Illinois — z doma, poslovivši se od žene, s katero je

vim konja v hlev. Kasneje je Dunbar legal k počitku. Ko so ga bratje vprašali, kje je hodil tri leta, jih je začuđeno pogledal, kakor bi delali norčije. Na ženina vprašanja je molčal. Na videz je Dunbar popolnoma normalen.

Skrivnostne angl. vežbe za Schneiderjev pokal

Dne 26. t. m. ponoči so v Calshotu preizkusili letalo najnovjega ustroja, ki se bo udeležilo tekme za Schneiderjev pokal. Letalo je pristalo z brzino 130 milij na uro; udarilo je s tako silo ob vodno površino, da

Johann Wolfgang von Goethe. Danes je 100 let, odkar je Goethe praznoval svoj zadnji rojstni dan.

Umrl je prihodnjo pomlad (22. marca 1832.)

je odbilo aparat nad šest metrov visoko nazaj v zrak. Kljub temu je ostalo letalo popolnoma nepoškodovano. Strokovni krog trdi, da so to sedaj najhitrejša letala na svetu.

Nova Zeppelinova potovanja čez ocean

>Grof Zeppelin< bo v leku prihodnjih tednov trikrat potoval v Južno Ameriko in nazaj. Negov cilj je Pernambuco, kjer so v ta namen uredili potrebno pristajališče. Pri tem bo sodelovala tudi Luft-Hansa, ki bo z letali prenesla potnike in tovor na postajo v Friedrichshafen; iz Pernambuca bo odpravila

Stanislaw Patek, poljski poslanik v Moskvi, ki je ruskemu zunanjemu ministrству predložil načrt za pogodbo, po kateri Poljska in Rusija ne bosta napadli druga druge.

potnike in tovor tamkajšnja letalska družba >Condore<. Za >Zeppelinin< je predvideno, da bo trajala vožnja v Ameriko vsakokrat tri dni, nazaj v Evropo pa — zaradi severno-vzhodnega pasatnega vetra — po širi dni. Za vsako vožnjo bodo sprejeli 20 potnikov in nekaj ton pošte in dragocenega tovora. Vožnja Friedrichshafen — Pernambuco stane 1000 dolarjev, vožnja Friedrichshafen — Bahia 1100 dol., vožnja v Rio 1200 dolarjev. Poštnina za 20 gramov težko pismo iz Evrope v

Ing. Winckelmann in njegov aparati, s pomočjo katerega je mogoče ujeti najmanjše sušne ter slisati gibanje bakterij.

ševki izgubili veselje do kolektivizacije. Na Kavkazu se ne gre več za življenje, marveč za smrt. Na nastavah vstašev se čitalo napis: Rajše smrt kot sramotno življenje. Allah je z nami! In v pismih prosijo prebivalci Kavkaza le za patronke, patronke in patronke.

A. K.
bil poročen dva meseca, s prisrčnim poljubom. Namnenjen je bil na domače polje. Toda opoldne se ni vrnil in tudi zvečer ne. Začeli so ga iskat, a niso našli za njim nobene sledi. Nato so začele za njim poizvedovati oblasti, toda vse iskanje je bilo zamaš. Poteklo je leto, pa še eno in še eno, a o izginom ni bilo nobenega glasu. Žena in starši so se odrekli vsaki nadi, da bi še kdaj videli živega. Te dni pa je Dunbar iznenada pri-

70 učnih jezikov v Sovjetski Uniji

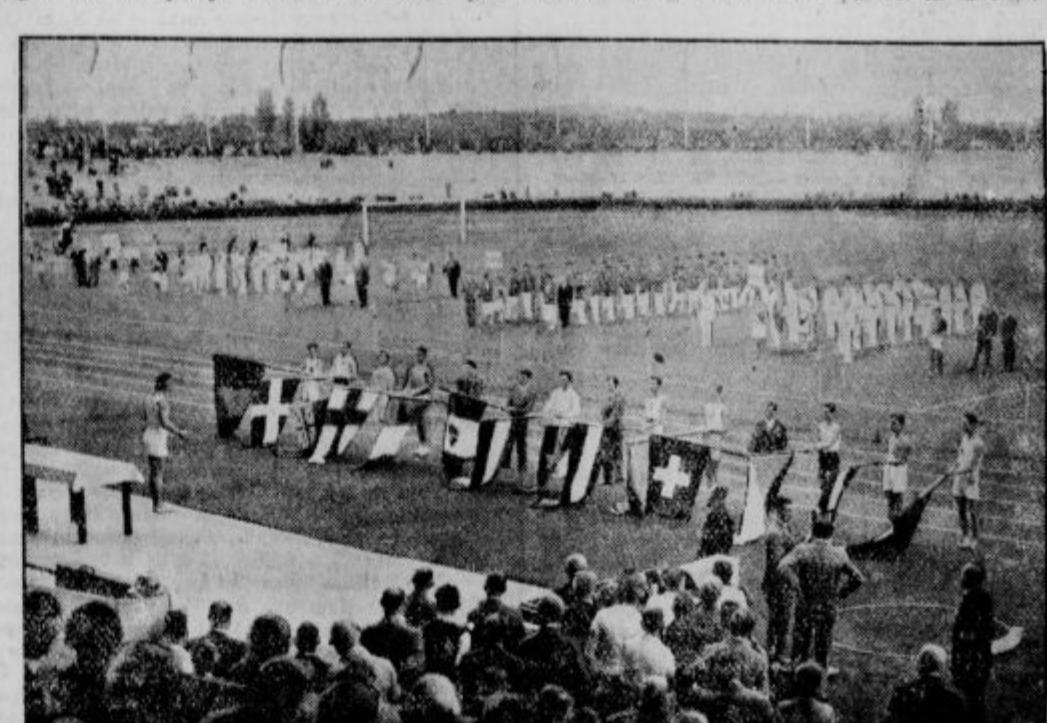
S šolskim letom 1930/31. so v Sovjetski Rusiji uvedli obvezen šolski pouk. Po sovjetskih podatkih se je načel splošnega osnovnega pouka v ožji Rusiji izvršil do 97 odstotkov, v avtonomnih republikah SSSR pa do 88 odstotkov. Po vseh osnovnih šolah Unije je bilo 15.540.539 otrok. Od posameznih narodov je obiskovalo šolo: 98 odstotkov ruskih, 99.3 židovskih, 96.9 poljskih, 96.3 bolgarskih in 96 odstotkov grških za šolo gednih otrok. Število učiteljstva se je v zadnjem letu zvišalo za 90.000 oseb. Po osnovnih šolah Unije se vrši pouk v 70 različnih jezikih.

Največji hotel v Češkoslovaški

Največje, najmodernejše hotelsko poslopje, 11 nadstropno stavbo s 700 posteljami gradi v Zlinu v sredini svojega posestva svetovna čevljarska tvrdka Bata. Restavracije in ostali družabni prostori bodo mogli sprejeti se daljnjih 2000 oseb. Hotel sko poslopje bo s posebnim hodnikom združeno z novim, 10 nadstropnim trgovskim domom, v katerem bo obiskovalcem na razpolago vse, kar človek potrebuje v svojem življenju, od živiljenjskih potrebščin do radija in avtomobila. V isti hiši bosta tudi dva kina, da strankam tudi po zabavo ne bo treba izpod strehe. Hotel in vsi z njim zdrženi oddelki bodo najmoderneje opremljeni, posrežba bo pa v vsakem oziru najcenejša in pristopna najširšim slojem prebivalstva in vsem mnogobrojnim obiskovalcem Zlina in Batinih tovarn. Velikansko hotelsko podjetje bo že letos dogovljeno.

Letalo v diplomatični službi

Italijanska vlada bo poslila poslej kurirje samo še po zračnem potu. V ta namen se je začela pogajati z različnimi letalskimi družbami, da bi dosegla znižane cene.

III. mednarodna olimpijada gluhenemih, ki se je 350 mož, ki zastopajo 14 držav. Na sliki vidimo prizor, ko polagajo olimpijsko priso.

Prebivalci v Juen-Kangu beže pred povodnijo. (Ta je prva izvirna slika o kitajski katastrofi.)

vstaši istočasno napadli ponoči, požgali so zaloge žita, pobili pri njih stražo ter so odgnali v gozde sto konj, katere so v prejšnjih dveh tednih narekvirirali boljševiki pri ljudstvu.

Ker je iz Vladikavkaza v Tiflis le ena telefonična proga, sovjeti ne morejo naglo poslati toliko vojakov, da bi zadušili upor v Azerbejdžanu, v Armeniji in Gruziji, zato so sklenili poslati vojake tudi čez kavkaško gorovje po gruzinski in osetinski vojaški cesti.

jalah domov na lepem vrancu, običen kot >cowboy<. Domačim je od začudenja zastalih in ko je došel vprašal očeta, kakor bi se bil vrnil z dopoldanskega dela na polju, če so v teh urah izvršili neko delo, je oče samo prikimal, govoriti od presenečenja ni mogel. >Dobro<, je reklo sin: >grem, da sora-

Ameriko stane 4 marke, iz Amerike v Evropo pa pol mitreise za vsakih 5 gramov. Na luksurišnih parnih stane vožnja iz Hamburga v Rio 6450 mark, a najhitrejši parnik potrebuje za to vožnjo 12–13 dni. Zračni preoceanski promet ima torej na vsak način bodočnost.

Gospodarska kriza in MUD

(Dalej.)

Posredovanje dela.

Kot prvo skupino ukrepov v varstvo brezposelnih navajamo posredovanje dela. Naloga posredovalnic dela je, da vodijo enotno in skupno evidenco o ponudbi in o povpraševanju dela.

Posredovanje dela mora biti brezplačno — tako je odredila mednarodna konferenca dela. Posredovanje dela mora biti ustanovljeno in organizirano od držav ali vsaj nadzorstvo morajo voditi. Pri ustanovitvi pa naj sodelujejo tudi poklicne organizacije delodajalcev in delojemalec. Washingtonski dogovor predpisuje, da morajo biti predpisi za posredovalnice dela za celo državo enotni. Priporočilo o brezposelnosti pa zahteva, da morajo biti zahranjene posredovalnice, katere predpisujejo odškodnino za posredovanje ali pa, ki izvajajo posredovanje kot obrt. Priporočilo ima za cilj enotno in nadzorovan poslopanje v mednarodnem območju. Dogovor je ratificiralo 24 držav, priporočilo pa je našlo vseobše vpoštevanje. Pri vseh narodih je organizacija posredovanja dela v zadnjih desetih letih zelo napovedala.

Vprašanje pa je, če ne zahteva sedanj težavnih položajev popolnitve tega delovanja. Gotovo bi bilo otroče, ako bi hotel kdo trditi, da moremo potom posredovanja dela temeljito odpomoći današnji usodni brezposelnosti. Toda tudi krajevna brezposelnost, ki nastane radi odpusta posameznih delovnih moči, je že sama po sebi dovolj težka, da potrebuje ukrepov, ki se izvajajo po načrtu. To velja tembolj, ker zavzemata poraba strojev in nacionalizacija vedno večjo in vedno boljšo izgradbo. Tako so natale v velikem številu zvezre, ki se raztezajo na posamezne države, pa tudi preko njihovih mej. Take zvezre morejo voditi v velikih slučajih do večje pravilnosti v produkciji in s tem tudi do večje stalnosti v zaposlitvi. Da pa pridejo do teh rezultatov, potrebujemo govorovih prehodnih ukrepov. Obrati prenehajo z delom zaradi nezadostne opreme ali zaradi nepravilne lege ali pa prenesejo producijo iz enega obrata v drugega. Vsi ti ukrepi imajo za posledico odprtje delavcev, ki ostanejo včas dolgo brez dela, pogosto pa so gospodarsko takoreč izkoreninjeni. Naj si bodo taki ukrepi s tehničnega in gospod. stališča neobhodno potrebeni, vendar nas okoliščina ne odvrže dolnosti, da ne bi preiskovali tega vprašanja in skušali dognati, če ne bi mogli posledice za delavstvo preprečiti in sicer s tem, da bi primerno izoblikovali posredovanje dela.

V tem pogledu moremo komaj preceniti vrednost ukrepov, ki so bili učinkeni od leta 1920 dalje v Nemčiji. Na podlagi teh odredib morajo podjetniki, ki nameravajo ustanoviti obrat popolnoma ali delno in odpustiti del svojih uslužencev, to namero gotov čas prej naznani pristojnim oblastem. Taka določila — najkrajšem času je izdelala sličen zakonski osnutek tudi českoslovaška vlada —, omogočajo oblastem, da iščejo pravočasno odpmoč in da olajšajo odpuščenjem delavcem posredovanje v druge zaposlitve.

Tovršni ukrepi zaslužijo, da bi jih splošno uveliti, kajti zelo koristno bi bilo, da bi posredovalnice dela, ki uživajo radi paritetnih upravnih odborov dovolj ugleda, sodelovale pri izvršitvi racionalizacijskih načrtov.

V kako različne smeri bi se moglo na ta način razsiriti delovanje posredovanja dela! Moglo bi se udejstvovati na novih poljih, iz katerih bi zrastli novi uspehi. Dosedaj je posredovanje dela le natanko zaznamovalo ponudbo in vprašanje na delovnem trgu, in sicer tako, kakor je do njega prispeло. Pa že s tem je zelo koristilo; kajti nobena ponudba in povpraševanje, ki sta drug drugemu odgovarjala, ni ostala neizrabljena, k večjemu za najkrajši čas. Obstoja pa mnene, da bi moglo še več dati; da bi moglo na podlagi smotrenega postopanja ponudbo in povpraševanje še bolj drug drugemu prilagoditi.

Ali smo v tem pogledu dosedaj v resnici vse storili, kar je bilo potrebno, da bi delovne prilike bolje spoznali? V državah, v katerih je uvedeno obvezno zavarovanje ali pa zastonstvo prostovoljno zavarovanje za brezposelnost, je bilo povpraševanje znano v najširšem obsegu. To pa radi tega, ker se morajo vse, ki imajo pravico do podpore, javiti in vpisati pri javnih posredovalničnih dela. Moremo pa li enako trditi o delodajalcih? V nekaterih državah, n. pr. v Italiji, se je pričelo uveljavljati načelo prisilne prijave po potrebi delojemalev. V drugih državah je pa zadeva nastavljenec javnih posredovalničnih dela, da iščejo mesta za delojemale, ki so se priglasili. Istočato se trudijo v svrhu zadovoljivje delodajalcev, da poiščejo izmed dela iskajoči take, cijih poklicna izurjenost najbolj odgovarja zahtevam razpoložljivih mest.

Ali bi v tem pogledu ne mogli še več storiti? Bi li ne bilo umestno, da bi spadalo k normalnemu delokrogu posredovalnic dela tudi dolžnost, da bi pravočasno opozorile oblasti, če bi ne bilo umestno, da bi izenačile omejitve delovne prilnosti v privatnih podjetjih s počakanjem javnega gospodarstva? Nekatere države, n. pr. Japonska celo pooblaščajo posredovalnice dela z izvršitvijo javnih del. Drugod zoper povzročijo posredovalnice dela, da se združijo brezposelnice v delovne zadruge, ki ustvarjajo delovne prilike, katerih sicer ne bi bilo. Zeleni bi torej, da bi se javne gospodarske uprave bolj posluževale posredovalnic del. Z njihovo pomočjo bi mogle zlasti dolociti tisti, kajti naj prično z javnimi deli, da bi obvarovalo delavstvo pred grozčo pridobitno nemožnostjo.

Posredovalnice dela so preizkusile v svrhu boljši prilagoditev ponudbe in povpraševanja razne korake, ki zaslužijo, da bi jih posneli in posplošili.

Ko govorimo o pomenu posredovalnic del, ne smemo prezreti velike pomoči, ki so jih nudile pri poklicni izbiri mladine. Pri tem ne gre za to, da bi vpoštevali le zmožnosti in osebne želje, ampak je v socialnem interesu potrebitno, da jemljam pri poklicni izbiri v obzir tudi izglede posameznih gospodarskih panog za bodočnost. O njihovem razvoju pa morejo dati ravno posredovalnice dela najbolj smotrejoča pojasnila.

Posredovalnice dela so pa tudi najbolj prikladni organi, da sodelujejo pri izvršitvi čim skorajšnjega prehoda delavstva, ki je v gotovih poklicih ali gospodarskih panogah čezstevilno, v gospodarske panoge, ki so bolj zaposlene. V večini državah se posredovalnice dela faktočno tudi izvršile tak prehod že med vojno, ko ju šlo za to, da se zaposli delavstvo v za tiste razmere potrebnem gospodarstvu. To

morejo izvršiti tudi še danes, v kolikor ne gre za pojave, da je izbruhnila brezposelnost v vseh gospodarskih panogah.

Naloga posredovalnic dela ni le v tem, da izberejo le za prehod v drugo zaposlitev najspodbujanje delavcev, ampak da jih potom raznih tečajev tudi usposablja za nove poklice. Takih zgledov je dovolj v celi vrsti držav, kadar tudi slučajev, ko izposlujejo posredovalnice dela olajšave tistim delojemalecem, katerim nedostajajo sredstva za opremo, ki so potrebna za prehod v nov poklic, ali pa kritje za preselevalne stroške.

Na ta način bi mogli v vseki državi izvesti smotreno postopanje pri poklicni izobrazbi in pri razdelitvi delovnih moči na različne gospodarske panoge s prilagoditvijo na njihove potrebe. Na ta način bi se mogli izogniti dobremu delu gospodarskega nereda in razsipavanju živilih sil.

Razen pri premeni poklicev bi mogle javne posredovalnice dela sodelovati tudi pri ohranitvi veselja do življenja in dela brezposelnih s tem, da bi pospeševalo v slučaju dolgorajne brezposelnosti tečaje za splošno izobrazbo. S socialnega stališča tako važno vprašanje izkoriscenja prostega časa je mogoče še bolj važno, če gre za žalostno brezdelje brezposelnih, kakor pa če skrbimo za zabavni prosti čas gospodarsko preskrbljenih delavcev.

Pa tudi na mednarodnem polju bi morale biti posredovalnice dela smotreno izgrajene. Kajti še obstajajo marsikater zaprte za izmenjavo vajencev, delavcev, tehnikov, celo če gre za sodskih držav, v katerih so istovrstne gospodarske razmere. Nepovoljnosti brezposelnosti povzročajo sicer čisto naravno odpor proti lahki in redni izmenjavi delovnih moči. Toda naj li vodi ta vsesloščna bojanje do tega, da ne spoznamo mnogovrstnih, osebnih in socialnih prednosti, katere bi mogla nuditi takrat izmenjava? Ni li dolžnost organizacije mednarodnega urada dela, da neutrudljivo sodeluje na mednarodnem posredovanju dela, zlasti v Evropi?

Vašingtonska konvenčija je sama predvila v členu 2., odstavku 3., da morajo države delovanje posredovalnih sistemov spraviti v sklad s sistemom mednarodnega urada dela. Današnje razmere pa zahtevajo holi kakor kdaj prej, postopanje v tem smislu. Skozi več let, zaljub v danes brez uspeha, smo se trudili, da bi imela naša izpodluba uspeh. Ni li sedanji trenutek ugoden, da pričemo znova z našimi izpodlubami?

Veliko število držav je tega naziranja. Ta je izrazila poljska vlada v svojem zadnjem letnem poročilu o provedbi vašingtonske konvencije željo, da bi povzročil urad izmenjavo statistike o iz- in priseljevanju in du bi bilo postopanje pri posredovanju poenostavljeno. Slične misli so izrazile tudi druge vlade.

Mnenja smo, da bi bilo izredno važnosti, da bi se sklicala v bližnjih bodočnosti mednarodna konferenca zastopnikov javnih borz delavcev, da se izmenjajo izkušnje narodnih posredovalnic del, da se presodijo možnosti mednarodnega sodelovanja in mednarodne izgraditve posredovanja. Na ta način bi mogli poživiti izvedbo določil naše konvencije o brezposelnosti, jo mednarodno sponolnit, hkrati pa doseči nove ratifikacije. Ta konferenca bi mogla najti, tudi pota za politiko, ki bi omogočala smotrenje razdelitev delovnih moči. Končno bi mogla tudi prioritativi pot za boljšo organizacijo mednarodnega delovnega trga.

Mnenja smo, da bi bilo izredno važnosti, da bi se sklicala v bližnjih bodočnosti mednarodna konferenca zastopnikov javnih borz delavcev, da se izmenjajo izkušnje narodnih posredovalnic del, da se presodijo možnosti mednarodnega sodelovanja in mednarodne izgraditve posredovanja. Na ta način bi mogli poživiti izvedbo določil naše konvencije o brezposelnosti, jo mednarodno sponolnit, hkrati pa doseči nove ratifikacije. Ta konferenca bi mogla najti, tudi pota za politiko, ki bi omogočala smotrenje razdelitev delovnih moči. Končno bi mogla tudi prioritativi pot za boljšo organizacijo mednarodnega delovnega trga.

Poudarimo še enkrat: Boljša razdelitev delovnih moči na različne gospodarske panoge sama po sebi ne zadostuje, da bi odstranila raznovrstna motenja gospodarskega ravnotežja. Toda vprašanje posredovanja dela v narodnem kakor mednarodnem območju obdrži vendar tudi za bodočnost gospodarstva svoj izrazit pomen.

Ta pomen se bo še vedno stonjeval, ko preidemo naposled od vprašanja narodnega ali mednarodnega posredovanja dela k preiskavi splošnejšega vprašanjega obseg, katerega predstavlja gibanje preselevanja.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Petak, 28. avgusta: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Gospodinska ura, gdž. Cilka Krekova. — 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poroča jugoslovanski prvak in velemožster dr. Milan Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 20.30 Prenos iz Belgrade. — 22.30 Čas, dnevne vesti.

Sobota, 29. avgusta: 11.00 Prenos otvoritve razstave »Ljubljana v jeseni«. — 12.15 Plošče. — 14.35 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Plošče. — 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poroča jugoslovanski prvak v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 20.30 Operni večer. Gdž. Zupanova in g. Burger pojeta s spremljevanjem salonskega kvinteta. — 21.00 Slovenska glasba, izvaja salonski kvintet. — 22.00 Čas, dnevne vesti. — 22.15 Salonski kvintet.

Drugi programi:

Sobota, 29. avgusta:

Belgrad: 11.35 Plošče — 12.35 Radio orkester — 19.35 Radio orkester — 21.00 Violinski koncert — 22.30 Ciganška glasba. — Zagreb: 12.30 Plošče — 20.30 Klavirska koncert — 21.40 Plesna glasba.

Budapest: 12.05 Koncert orkestra — 17.30 Ciganška glasba — 19.45 Prenos iz Studija — 21.55 Pevske točke. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert — 13.15 Plošče — 19.35 Klavirska koncert — 20.15 Opereti večer — 22.40 Večerni koncert.

Milan, Torino: 11.15 Lahka glasba — 19.15 Peštra glasba — 20.45 Komédijs. — Oslo: 20.00 Radio orkester — 23.00 Kabaretini program — plesna glasba. — Praga: 19.05 Narodne pesmi — 20.40 Komédijs. — Rim: 13.10 Plošče — 20.10 Plošče — 21.00 Italijanska glasba. — Toulouse: 12.45 Simfonični orkester — 13.15 Plesna glasba — 19.45 Poljudni koncert — 21.45 Argentinski orkester — 22.00 Plošče. — Stuttgart, Freiburg: 12.35 Plošče — 19.45 Radio orkester — 21.30 Vojska glasba.

St. Jurij ob Ščavnici

Tukajšnje agilno brajno društvo ponovi v nedeljo 30. t. m. v Pergerjevi dvorani krasno spevijo »Darinka«, ki je žela ob priliki fantovskega tabora tako velik uspeh, da želi ljudstvo ponovitev. Uprizoritev in sivar sama je tako lepa in priznana, da poseb vsem prav toplo priporočamo. Pridite tudi iz sošednjih župnij!

Pridobivate novih naročnikov!

SLOVENEC, dne 28. avgusta 1931.

Strokovnjaki računajte!

Resno svarilo onim, ki tlačijo cene živine navzdol.

Iz Slovenskega gospodarja posnemamo:

Zopet so prejeli mesarji povelje, da znižajo ceno mesa. Že so pri nas pokazale posledice. Za tele se je prejelo prejšnji teden 8—9 Din za kg, danes le še 6—7 Din za kg žive teže. Isto se pozna odraščeni živini.

Ni čuda, da je zavladala povsod na deželi velika nevolja. Kmet namreč vidi, da ga takšno stanje pelje v popolno uboštvo; sovražiti je začel vsakogar, ki na račun njegovih žuljev in njegovega obovezanja prepričan uživa meso. Vidi tudi, da je kmet tisti, ki je vedno najbolj tepen. Da si ne bo kdo mislil, da je živila, ki v blevu samo zraste s sedanjo dobrovo dočlanja, podam račun, koliko kmetata stane 500 kg težak vol, oziroma kg žive teže.

Da doseže vol 500 kg, mora naš kmet istega rediti tri leta.

Stroški za vzrejo so naslednji:

1. leto:	Din.
a) junijevna in dogon h biku	20.—
b) mleko za tele 110 din po 8 litrov po 2	2.
Din, t. j. 880 litrov (16 tednov)	1760.—
d) kastracija	20.—
c) do pol leta, i. j. za 72 dñi:	2.

ostane ali kg žive teže Din 14.35.

Skupaj 677.—

Dohodki:

Tri leta dela vol; pol leta se pase.	.

</tbl_r

MALI OGLASI

Vsaka droba vsršica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglašil nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko: Na vprašanja brez znamke ne odgovarjam!

Službe kcejo

Trgovska pomočnica
mešane stroke išče pri-
merno mesto. Gre tudi na
deželo. Ponudbe na upra-
vo »Slovenca« Maribor
pod »Zvesta«.

Dijaki

Dva manjša dijaka
sprejemam na stanovanje
in hrano. Vestno nadzor-
stvo. Zmerna cena. Go-
sposka ulica 10. Naslov
v pritličju.

Strojnik

zmožen tudi električnih
popravil, odslužil vojašči-
no, prosi službo. Dopisi
pod »Strojnik« štev. 9866
na upravo »Slovenca«.

Službodobe

Vodni inštalater
z večletno prakso, ki je
tudi večji kleparski del,
dobi takoj službo pri Jos.
Bachal, klepar, Kamnik. —
Ponudbe ustmeno ali pi-
smeno. Plača po dogovoru.

Pekovskega vajenca
za takojšen nastop sprej-
me Alfonz Jošt, pekovski
mojster, Hrastnik.

Učenko

prejme fotoatelje Josip
Pogačnik, Mestni trg 17,
Ljubljana.

Dobre zidarje

prejme gradbeno pod-
jetje Anton Mavrič, Du-
najska cesta 38.

Služkinjo

pridno in pošteno, od 16
do 18 let, kot pomoč go-
spodinji prejme Polonica
Goljar, Bled — Milino 51.

Pouk

Čamernikova
šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36
[Jugo-avto]. Prva oblast,
koncesionirana Prosto-
st. 16 zastoni. Pišite pon-

Goško Pipenbacher
koncesion. šoferska šola,
Ljubljana, Gospovskega
cesta št. 12. - Zahtevajte
informacije.

Strojepisni pouk
Dnevno od 6 zvečer da-
ne. Učna ura 4 Din. Vpi-
sovjanje 29. v 31. avgusta
od 6 do pol 8 zvečer.
Christofor učni zavod,
Ljubljana, Domobraska
cesta 7/1.

Objave

»Vzajemna pomoč«
registrovana pom. blagaj-
na v Ljubljani, izjavila
tem polom, da g. Rudolf
Zemljič, trg. potnik, Bri-
tov pri Kranju in dose-
danji njen zaupnik, ni več
upravičen sklepati za
blagajno katerikoli posel
in tudi ne inkasirati za-
njo denarja.

Josip Lavtičar:
Bled in Briksen
5

Zgodovinska povest iz 17. stoletja.

Tudi naš prevzvišeni gospod knezoško夫 Tomaž
— je nadaljeval pridigar — so storili vse mogoče,
da bi pripeljali izgubljene sinove v naročje duhovne
matere. S težkim srečem so gledali, kako je trosil
sovražnik ljudi med pšenico, pa niso poznali dru-
gega pripomočka, kakor da so šli na potovanje po
ljubljanski škofiji in da so kot vrhovni dušni pastir
po mestih in vaseh sami oznanjevali besedo božjo.
Obiskovali so cerkev, učili po hribih in dolinah. Ve-
likokrat od jutra do popoldne niso slekli škofove
obleke. Pozabili so na lakoto in žejo ter imeli do-
stikrat kosilo in večerjo ob enem. Govorili so na
javnih prostorih, opisovali zmote krivih prerokov in
prosili ljudstvo, naj ostane zvesto vremi svojih očetov.
Veliko so dosegli s svojo apostolsko gorečnostjo.
Reči moramo, da je poslala božja previdnost naši
deželi tega neustrašenega oznanjevalca prav takrat,
ko ga je najbolj potrebovala.

Prošt Burnel je še dolgo pridigoval in ljudje so
ga ves čas pozorno poslušali. Ob sklepu pa je zbral
vso govorniško umetnost ter zaklical s povzdignjenim
glasom:

»Vem, da ste vi, moji poslušalci, vdani kato-
liški Cerkvi. Vendar vas prosim, da ob zadnji uri
svetega leta — saj bo pravkar polnoči — glasno od-
govorite na vprašanje: »Ali hočete tudi v prihodnje
in do svoje smrti ostati njeni zvesti otroci?«

Zopet je stari Šimonec odgovoril s krepkim
glasom:

Pozor MANUFAKTURA!

SVOJI TRGOVINI S ČEVLIJ SEM PRIKLJUCIL TUDI
PRODAJO MANUFAKTURNEGA BLAGA
NAJBOLJE KVALITETE,

KATERO NUDIM RADI UPELJAVE PO

Izvanrednih cenah

Sifon meter à Din 6- do 10-
Flanela za srajce à Din 8-
Barhent za oblike à Din 11-
Barhent rožasti za halje à Din 17-
Baržun v najnovnejših vzorecih
à Din 20- do 23-
Flanelaste rjuhe à Din 38- do 45-
Posteljne одеје à Din 95-
dito klotaste fine à Din 140-
Volnina za oblike 130 cm
à Din 40- do 48-
dito za plaše 140 cm od Din 48- naprej]

S kvaliteto in nizkimi cenami
si hočem zagurati stalne od-
jemalce

Se priporočam:

Josip Škerl

Solski drevored 8 pri Zma-
jevem mostu

**VELIKI
VERDER**
IZ ZVEZKOV IN I ATLANT

Zahtevajte
poskusni
zvezek!

Nova tipa Icksika

TEMELJIT IN ZIVA-
HEN, ZANESLJIV IN
IMPULZIVEN

I zvezek je ravnotek izšel
Verlag Herder, Freiburg im Breisgau

SLIKARSTVO IN PLESKARSTVO

F. & E REMŽAR, LJUBLJANA

Kolodvorska 18 -- Copova 10. Telef. 3430

Se priporočata za vsa v
to stroko spadajoča dela

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Dom-
ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite
razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zju-
traj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne
Telefonska štev. 3030.

Zahvala

Povodom prerane smrti našega ljubljenega soproga, sina,
brata itd., gospoda

Fridolina Benigerja

izrekamo iskreno zahvalo vsem darovalcem krasnega cvetja in
vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in ki so nam
stali na strani v težkih trenutkih, a posebno še njegovemu
predstojniku, sodnemu svetniku g. dr. Janu in njegovim gg. to-
varjem iz Ljubljane in Krškega.

Ljubljana - Krško, dne 27. avgusta 1931.

Mira Beniger in ostalo sorodstvo.

Kupimo

Srečke, delnice,
obligacije

kupuje Uprava »Merkur«,
Ljubljana - Selenburgova
ulica 6. II. nadst.

Obrt

Morske ribe!

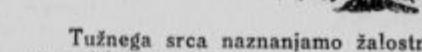
Danes in jutri sveže po-
šiljke! Vina prvorstna
dalmatinska samo iz last-
nih vinogradov! Čez ulico
znižano. Črno, belo in
rdeče po 10 Din. V go-
stilni na dvorišču hotela
Tratnik. Sunara.

Krašno moko in rženo moko

vedno svežo,
kupite zelo ogodo pri
A. VOLK, LJUBLJANA
Resavska cesta 24.

Kopalne čevlje

od 20 Din naprej, dobite
pri »Luna«, Maribor —
Aleksandrovova cesta 19.
G. DRECHSLER, TUZLA
Poštna naročila točna.

Tužnega srca naznanimo žalostno vest, da je po dolgem
mučeniškem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, umrl 26. t. m.
opoldne naš ljubljeni oče, soprog in brat, gospod

Gasper Lavtičar

posestnik, večletni župan in cerkveni ključar v Kranjski gori.

Pogreb bo v petek 28. t. m. ob treh popoldne na pokopa-
lišču v Kranjski gori.

Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev.

V Kranjski gori, dne 26. avgusta 1931.

ZALUJOČI OSTALL

4. Pri Ribičevih.

Poleg jezera, ne daleč od župnišča, je stala le-
sena koča s slammato streho. Gledala je naravnost
proti jezerski cerkvi in tja proti oddaljenim bohinj-
skim goram. Ves dan jo je obsevalo solnce in brez
prenehanja so šepečali okrog nje vodni valčki. Blizu
koče je bilo zgrajeno neznačno gospodarsko poslopje,
ob njegovem koncu pa sta se gibala dva čolna, eden
večji in eden manjši, privezana ob ograji. Nekaj sad-
nega drevja je dajalo prijetno senco ti mali mirni
naselbini, ki so ji rešili »Pri Ribičevih«.

Gospodar, krepek mož, čeprav že nekoliko osi-
velih las — pisal se je Miklavž Cvetek — je poleg
ribiškega posla vozil tudi romarje v cerkev na jezeru.
Žena mu je umrla pred nekaj leti in mu zapustila
edino hčerko Reziko, ki je bila zdaj stara sedemnajst
let. Miklavžu je vodila gospodinjstvo njegova sestra
Mina, razumna žena v starejših letih.

»Kje se mudi tako dolgo?« je vpraševala Mina
in gledala po jezeru, če že vesla Reziko domov.

»Vidiš jo!« je rekel Miklavž, ki je imel izvrstne
oci na daljavo. »Pa ni sama v čolnu. Pelje nekoga,
zelo podobnega grajskemu šternkukarju.«

Ko je prišel čoln bliže, je Ribič spoznal, da se
ni motil.

Solnce je stalo že precej nizko nad gorami. Vse
je bilo tiko, le vesli, ki jih je sušila Reziko, sta se
silšali v enakomernih udarcih. Na obrežju je dal
zvezdoslovec Fink deklči prevoznilo in morebiti še
kaj več, potem pa je korakal po bregu navzgor ter
med temnimi sencami smrekovih in bukovih debel
prispel v svoje stanovanje. Čeprav je imel grad na
obali tri lastne čolne, je zahajal Fink vendar včakrat
k Ribičevim, da ga je kdo prepeljal na otok; naj-
rajši je imel seveda Reziko za spremjevalko.